

Redaktören har ordet...

Tänka sig - 70 årgångar av NA har passerat sedan starten 1939, vissa år har det varit fler än ett nummer och sedan har vi några sammanslagna nummer - som förra året. Det är en anseelig tid. Att titta igenom de de gamla numren väcker funderingar över tiden och tidsandan när tidningen kom ut. Tekniken har också förändrats en hel del.

I museets samlingar finns ett antal "fotografier i plåt" för att användas i trycket - idag skulle det väl närmast motsvaras av att en datafil är sparad för att användas igen. Jag har haft förmånen att få vara redaktör sedan 1991 års nummer och det är i den vevan som datoranvändningen faktiskt kommer igång - både en lång och en kort tid. Lättast finner ni en komplett uppsättning av NA på Jämtlands läns bibliotek, JLB.

I december förra året gick Jonas Hedberg bort, NA:s förste redaktör och initiativtagare en epok slöts i fler än ett avseende. Minnesorden över Jonas införda i Artilleri-Tidskrift m.fl. platser, se nedan, talar för sig själv. För egen del var det alltid trevligt att höra av honom och jag uppskattade varmt det stöd som han in i det sista visade tidningen. I nummer ett skrev redaktören, d.v.s. Jonas: "Detta första försök till tidning är förvissat behäftat med många brister, men vår förhoppning är, att publikationen genom föreningsmedlemmarnas intresse och redaktionens

NORRLANDSARTILLERISTENS REDAKTÖRER 1939-

Jonas Hedberg	1939-1943
Börje Forssén	1944-1962
Sten Lindahl	1963-1980
Ivar Palmcrantz	1981-1990
Mikael Andersson	1991-

ansträngningar skall bli till gagn för Kamratföreningen och därmed för regementet samt till glädje för föreningens medlemmar." Det är väl tänkbart att tidningen under åren av förändringar fyller denna sin uppgift. Att vi ger ut NA är kanske ett bevis ändå på att den har sin roll. Det är ytterst tidningens läsare och föreningens medlemmar som kan avgöra det.

Detta nummer är till omfång sig likt och jag har glädjen att kunna presentera A 4 skytteförenings jubileumsartiklar och samtidigt **gratulera** "broderföreningen" till sina 100 år, 1908-2008. Tänka sig, nu har både A 4 IF och A 4 SkF fyllt 100 år. I NA:s första årgång var bägge föreningarna representerade med var sin artikel och det är glädjande att den "traditionen" fortsätter. Välkomna med fler bidrag!

En annan av de föreningar som var knutna till regementet, nämligen Östersunds artilleribefälsförening, inom FBU-föreelsen, numera Forsvarsutbildarna är däremot på väg mot graven och avvecklar sig själv runt årsskiftet.

Red.

*Överstelöjtnant Jonas Hedberg,
född 18 april 1903, har stilla gått bort
14 december 2007 i en ålder av 104 år och
åtta månader, fullständigt klar och psykiskt
aktiv in i det sista.*

Han sörjs närmast av sonen Ulf med familj. Jonas var äldst av fem syskon, med den rödhåriga Zarah (Leander) i mitten, vars anseende han bidrog till att återupprätta. Han växte upp i Karlstad och blev efter studentexamen officersaspirant vid Upplands Artilleriregemente (A 5).

År 1925 utexaminerades han från Karlberg som fänrik vid Norrlands Artilleriregemente, A 4. Jonas blev en framstående artillerist, duktig truppofficer och ryttare, känd för att ha god anda, disciplin samt ordning och reda vid sin trupp. Han blev också känd som vårt lands främsta artillerikrigshistoriker. Truppofficeren kom till sin rätt först som batterichef i Tornedalen vid mobiliseringen i december 1939, efter 9 april 1940 i trakten av Duved.

1944 övergick han till Bergslagens Artilleriregemente, A 9. Därifrån mindes han särskilt sin tid som chef för IX pansardivisionen i 9:e pansarbrigaden. Hans förband fick vid ÖB (Helge Jung) inspektion erkännandet som bästa förband inom brigaden.

Jonas Hedberg inledde sin forskning med "Norrlandsartilleriets historia" som senare följdes av en omfattande vetenskaplig produktion motsvarande 20 band. Litteratur som bland annat producerades i nära samverkan med finska artilleriet, vilket ledde till att Hedberg erhöll Finlands främsta artilleriutmärkelse, Nenonenmedaljen.

General Vilho Nenonen var den som skapade de metoder för artilleriöld som gjorde det finska artilleriet så effektivt under andra världskriget.

Jonas fick elva utmärkelser från Finland, bland annat Kommendör av Finlands Lejons Orden och Frihetskorset av tredje klassen med svärd. Högst uppskattade han ledamotskapet av Finlands Litterära Samfund. I Sverige var han, utöver Svärdsorden, belönad med Konungens guldmedalj i åttonde storleken i högblått band samt Krigsvetenskapsakademiens stora förtjänstmedalj. Hans svenska militära författarskap började med att

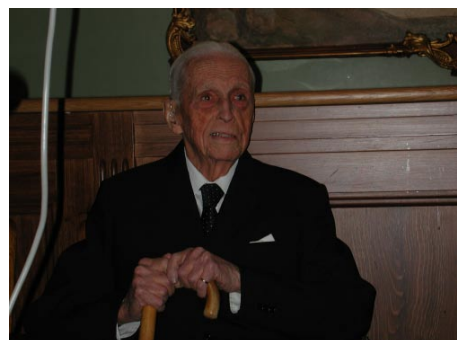
han vid Militärhögskolan gavs uppdraget att skriva artilleriets historia. Efter tio års forskning med resor, på egen bekostnad, till arkiv över hela Europa utgav han 1975 "Kungliga Artilleriet: medeltid och Äldre Vasatid" motsvarande 480 faktsäckade sidor, som idag omvandlats till ett åtråvärt samlarobjekt. Anlitade källor och litteraturliste upptar 14 tättryckta sidor. Dåvarande arméchefen, Carl-Eric Almgren, undrade om Jonas ville fortsätta skriva om ämnet på ideell basis, varför han 1978 startade "Artilleriets Historiekommitté" inför den annars omöjliga uppgiften att ensam utföra arbetet. Sammanlagt är det nio band om över 3 500 sidor, med det tionde avseende nutida artilleri under arbete - men nu utan Jonas.

Med det tionde bandet nu under arbete blir hela verket färdigt. Jonas omfattande kunskapsomfång, arbetskapacitet och otroliga minne bevisas inte bara av detta storverk utan också av alla hans övriga skrifter som täcker många områden. Enbart i Artilleri-Tidskrift har han skrivit 43 artiklar och var hedersmedlem i Artilleriklubben. Som god vän satte han, utan att själv eftersträva det, med glimten i ögat och med sin stora Värmlandshumor sin stronga smittande stil på omgivningen. En mästare har gått bort, men hans mästerverk lever vidare.

Från vännerna

Lars Bratt, Jan von Konow, Claës Sederholm

ur Artilleri-Tidskrift N:o 1/2008

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2007-2008

Verksamhetsåret har genomförts i enlighet med den av årsmötet beslutade och fastlagda planen.

Årsmöte 2007-10-28

Årsmötet 2007 genomfördes traditionsenligt med samling vid kommendanthuset med efterföljande korum vid regementets grav under ledning av ordföranden med bistånd av vår regementspastor som återigen uppvisade sin fantastiska förmåga att leda psalmsång och spela kornett – en känslösam stund.

Årsmötesförhandlingarna genomfördes enligt stadgarna och med god uppslutning. Årsmötet konstaterade att föreningens ekonomi är fortsatt god och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Föreslagen verksamhetsplan och stat för det kommande verksamhetsåret godkändes av mötet.

Årsmötet avslutades med middag i fd Fältjägmässen där våra utlokaliserade "regalier" såsom kristallkronor, älgtaflan m.m. återigen fick återuppleva "grannas".

Verksamheten

Åtta stycken protokollförda styrelsemöten och ett extra årsmöte har genomförts under verksamhetsåret.

S:a Barbara 2007-12-04

Genomfördes traditionsenligt med stort deltagande, synes vara det tillfälle som samlar flest Norrlandsartillerister.

Styrelsen 07-08 konstituerades enligt nedan:

Ordförande:	Mikael Wikner
Vice ordförande:	Sten Bredberg
(Traditionsansvarig / Museiorg)	
Sekreterare:	Bo Jonsson
Vice sekreterare:	Eva Noteby
Kassaförvaltare:	Erik Nilsson
Materielansvarig:	BG Olsson, VU
Medlemsregistrator:	Lars Lindblad, ordf. VU
Klubbmästare:	Sören Blomberg

Ledamöter:	Bo Östlund (VU)
	Leif Haglund (VU)
	Sven Hultman (VU)
	Ivar Palmcrantz
	Peter Kardin
	Lars Hammar
	Rolf Annernäs
Suppleant:	Roger Hedlund

Övriga ansvarsområden:	
Chefredaktör NA:	Mikael Andersson
Stugfogde Talld.	Rolf Maserius
Stugfogde Ranglan	Johan Danielsson

Revisorer:	Bengt-Olov Carlsson
	Lennart Gillblad
Revisorsuppleant:	Mikael Andersson
	Göran Kullberg

Valberedning:	Dennis Blom, smk
	Berit Svedin
	Stefan Nilsson

Vid reg:s grav
28/9-2008

Företagsbesök

Besök har genomförts vid Statens folkhälsoinstitut på inbjudan av deras personalchef (Jan Kallin, fd Kn vid A4). Besöket upplevdes av de deltagande som intressant och lyckat.

Vårstädning i Talldungen

Talldungen drabbades hårt av vårens stormar med nedfallna och avbrutna tallgrenar, inga stugor skadades dock, vilket må hänföras till vårt beskydd från St:a Barbara.

Bendz pris

Genomfördes även i år på Multichallenge hallen, diverse tävlingar genomfördes som avslutades med kamratmiddag.

Kamratresa

Kamratresa till Helsingfors har genomförts under ledning av Lars Lindblad och Erik Nilsson. En av deltagarna uppskattad resa med bla besök på Sveaborg.

Arbetsdagar Ranglan

På initiativ av stugfogde Johan Danielsson har som bekant ett arbete påbörjats med att renovera och underhålla stugan och monumentet vid Ranglan. Ett arbete som påbörjades förra verksamhetsåret och fortsatt i år. Tyvärr så hörsammades inbjudan till "arbetsdagar" inte av medlemmarna. Men Johan Danielsson och Lars Hammar tog själva ansvaret för att dels renovera/förbättra monumentet, målning av inskriptionerna, samt att genomföra omfattande underhållsarbeten i stugan bestående av målningsarbeten, omrangering av inredning m.m. m.m. Kvarstår inför nästa år att byta ut "beväringsängarna" till något mer anpassat.

Surströmmingsfest

En relativt ny tradition som i år genomfördes på Stocke-Titt på Frösön som lockade ett 20-tal medlemmar, en uppskattad "övning".

Medlemsantal 2008-09-01

Vid verksamhetsårets slut har föreningen 764 (-1) medlemmar.
Föreningen MHS Ö vänner 40 medlemmar.
Stockholms batteri 133 medlemmar.
Av ovanstående är 10 hedersmedlemmar och 89 familjemedlemmar.

In memoriam

Under verksamhetsåret 07-08 avlidna medlemmar, som kommit till styrelsens kännedom.

Kjell Lundgren, Gunnar Hultgren, Bo Westin, Sven B K Sundqvist, Lars Pettersson, Inga Ruse, Anna Kullberg, Sten Alke, Lars Bratt, Torsten Jägemar, Maj-Britt Johansson, Jonas Hedberg, Stig Magneberg, Olov Ahlén, Erik Göransson, Ingvar Marklund, Erik Olars och Lennart Aldehorn.

Övrig verksamhet

Ett antal medlemmar i Östersunds-området har och är aktiva i det som går under beteckningen Optand teknikland, d.v.s. etableringen av ett "aktivitetsmuseum" vid Optands flygfält. Här kommer vi så småningom att kunna se delar av vårt museum som idag är utspritt.

Ett omfattande arbete har bedrivits med att katalogisera föreningens böcker/ reglementen/ foton etc. Ett arbete som tack vare medlemmars engagemang har kommit en bra bit på väg.

Avslutningsvis

Ett stort tack till er alla som deltagit, planerat, och i olika omfattning bidragit till att vår förening är i högsta grad levande.

Fakta biblioteket

Vårt bibliotek är av stor omfattning, f.n. omfattar beståndet hela 2209 poster. Ett antal av dessa böcker "saknas" dock.

Surströmmingen lät sig väl smaka, nedan en hungrig Lars-Göran Jönsson och ovan d:o Erik Nilsson, Tomas Svanström och Gunnel Lindblad.

2007-års St:a Barbarafirande

Så var det då äntligen dags för en av årets stora höjdpunkter, nämligen Kamratföreningen Norrlandsartilleristers firande av St:a Barbara med efterföljande julbord.

Som brukligt, den 4 december, samlades vi vid Mr Husman i före detta värnpliktmatsalen I 5. Hela 94 kamrater inklusive familjemedlemmar hade mött upp. Glädjande är att det kvinnliga inslaget numera också är stort.

I år var det gott om svängrum i dessa lokaler. De sista åren har vi haft detta firande i Traditionsmässen Garnisonssällskapet (f.d. Fältjägarvärdshuset). Eftersom vi alltid är många i dessa sammanhang har det där varit aningen trångt. Därför kändes flytten till dagens lokal luftigt och stort.

För undertecknad Swedbergh blev det en blodig entré. Vid ingången till lokaliteterna upptäcktes, när vantarna togs av, en blodig högerhand. Snabbt som ögat blev det att tvätta handen och då upptäcktes ett sår. Efter att blodflödet avtagit och omplåstring skett var handen åter funktionsduglig. Minnesanteckningarna till denna artikel gick turligt nog bra. Vad som orsakat skadan står skrivet i stjärnorna. Det är inte alltid man får svar på det som händer. Någon vurpa på min väg till kvällens begivenheter hade ej heller skett.

Hur som helst började kvällens trevligheter med glögg med tillbehör. I år endast den svaga varianten. Det blev härvid ett trevligt småprat kamrater emellan. Under denna stund informerade Kamratföreningens vice ordförande Sten Bredberg om kvällens aktiviteter och hålltider.

Härefter var det dags för påklädning och ut i kyla och mörker. Det var dags för talet från St:a Barbara. I vanlig ordning är det Sten Bredberg som sköter denna uppgift och dessutom på ett utomordentligt bra sätt. I avsaknad av stockvedsbrasan blev det för Sten att trampa in i djupsnö för att komma nära en lyktstolpe för att få ljus till sitt manus. Alltså fältmässiga förhållanden men sådant har vi ju tränat mycket på tidigare.

Sten berättade inledningsvis om vårt skyddshelgons historia. Härefter och med tanke på kommande salut berättade Sten också att St:a Barbara liksom artillerister världen över älskar kanonmuller. Detta är ljuv musik för alla äkta artillerister på övning.

Vårt skyddshelgon var också mycket nöjd över sakernas tillstånd beträffande det blivande garnisonsmuseet vid Optand. Att Sten arbetar med vår del i detta glädde henne storligen.

Avslutningsvis var det dags för Sten att beordra:

Skjut S: Barbara, salut!!

Verkställandet av ovan genomfördes i vanlig ordning av Jämtlands Fältartilleri (JFA) med 2 kanonskott som mullrade rejält över stora delar av Östersund. Tack JFA för detta som i dess vackra klädesuniformer åter ställde upp för oss alla! Till detta kan också noteras att Östersundsborna blivit förvarnade via radion om kvällens kanonmuller. Det har ryktats undertecknad att det var ovanligt tomt på människor i staden. Man satt uppenbarligen inne och väntade på mullret innan man åter vågade sig ut. Man kunde också se ceremonin på TV, Mitt Nytt besökte oss för att föreviga den högtidliga tillställningen.

Beträffande talet från S:a Barbara i sin helhet, se annan plats i tidningen.

Efter detta styrkebesked blev det återgång till Mr Husman där ett extra årsmöte vidtog. Kamratföreningens vice ordförande Sten Bredberg hälsade välkommen och öppnade mötet.

Under mötet antogs, för 2:a gången, ny text till § 3 i stadgarna avseende medlemsavgiften. Första beslutet i ärendet togs vid årsmötet 2007-09-28.

Beträffande den nya texten i sin helhet, se annan plats i tidningen.

Efter alla de aktiviteter vi hittills haft var vi nu rejält hungriga och nu kunde härliga dofter av det annalkande julbordet kännas vida omkring. Eftersom vi är så många måste även här vara en viss organisation för att det inte skulle bli kaos när alla hungriga kamrater vill anträda julbordet. Därför blev det att bordsvis anträda läckerheterna. Sist ut blev undertecknads bord så det blev ett visst väntande. Men det kan man stå ut med när man vet vad som väntar.

Och visst blev det ett frossande i godsaker. Först som sist ska här sägas att Mr Husman lyckats att få allt vad som bjöds smakligt. Ett av de bättre julborden på senare år. Och detta är ett bra betyg utifrån att undertecknad är en flitig julbordsätare i juletider. Mina närmaste bordsgrannar såg också ut att trivas förträffligt.

Av alla godsaker kan nämnas en mängd sillinläggningar, pressyltor i olika former, ett flertal korvar, kalvsylta, rödbetssallad, färfiol, kokt och gravad lax, leverpastej, undertecknads favorit ägghalvor samt givetvis skinka med tillbehör.

Småvarmt i form av köttbullar, prinskorv, revbensspjäll och en helt underbar Janssons som inte var alltför salt. Någon lutfisk kunde ej hittas i år men det kanske inte var så många i församlingen som hade plats kvar i magen för denna delikatess.

Till slut ostbricka, vindruvor, knäck, ris á la Malta och kaffe med eventuellt något starkt till för de som så önskade.

Vid det här laget var säkert de flesta mycket mätta och belåtna över vad som förevarit under den trevliga kvällen i kamraters goda lag.

Under middagen lät chefredaktören för Norrlandsartilleristen, Mikael Andersson, meddela att tidningen inte kunde utdelas denna dag på grund av vissa omständigheter som ansvariga för NA inte kunde råda över. Däremot förelåg ett antal provexemplar som kunde cirkulera runt bland deltagarna. Förhoppningsvis kan NA, årgång 68-69, vara alla tillhanda lagomt till julhelgerna och att vi då får läsa vad som timat under åren 2006 och 2007.

Under större delen av kvällen underhöll "våra egna" musiker i form av Jonny Stålhandske på elbas, Stig Måxe på gitarr och Bosse Eklund på dragspel. Det blev många fina låtar vi fick lyssna till. Det gick också bra att önska sig sina favoritlåtar.

Därmed var den trivsamma kvällen till ända. Många lämnade tillställningen med bil, andra gick hem i den milda vinternatten. Vi når snart 2008 med förhoppningsvis nya spännande aktiviteter i Kamratföreningens regi!

Frösön den 31 december 2007

För Norrlandsartilleristen

Rolf G. Swedbergh

Sankta Barbara talet 2007

Vi är nu återigen samlade för att fira Sankta Barbara. Vad är det då vi firar och vad gör att just denna dag har blivit den stora dag då alla Norrlandsartillerister samlas. Efter att ha fått en hel del reaktioner på att den traditionella saluten i år skulle utbytas mot en form av elektronisk salut, så börjar jag tro att det hos varje Norrlandsartillerist finns en viss kärlek till denna speciella kanonsalut.

Varför det då? Jo det påminner oss om den tid då vi var yngre officerare och verkligen stod handfast mitt ute i kanonmullret, och vem vill inte tänka tillbaka och minnas tider då man var yngre?

Jag kommer själv ihåg att under hela min tid på A 4, så var det när man var ute på Bpl, som man verkligen kände sig som en äkta artillerist, för visst var det mäktigt när man avlossade ett batterilag haub 77, särskilt om det var lite högre laddning.

Det finns en klang i denna salutsmäll, som låter som musik för alla oss genuina artillerister. För det är en särskild klang. Alla dessa smällare som avlossas i tid och otid vid nyår, valborg och påsk låter bara som oväsen i mina öron men en salut, det är grejer det.

Jag kommer också ihåg A 4:s avskedsalut den 28 september 1997. Det var mitt eget påhitt, men jag tycker det var oerhört mäktigt när en pjäs från varje krigsförband, sammanlagt 8 st avlossade sitt sista skott från Remonthagen bort mot Grytan. Personligen tycker jag det var det mest känslosamma tillfället i samband med A 4:s avveckling.

Det är därför vi är samlade här för att inom oss finns det en liten Barbara, som njuter av att höra kanonmuller igen.

Jag tror jag bara mycket kort rekapitulerar legenden om Sankta Barbara.

Barbara föddes i slutet av år 200 e Kr i den östra asiatiska delen av Romerska riket. I strid med sina hedniska föräldrar lät hon sig kristnas.

Det här blev en lång utdragen familjefejd i första hand mellan Barbara och hennes far, som både fängslade och lät tortera henne utan att hon lät sig omvändas från den kristna tron. Till slut dödade fadern Barbara egenhändigt genom halshuggning. Under denna långa kamp hände ett antal underverk, som förklarades av att Herren höll sin hand över henne. Det mest påtagliga var att fadern och hans medbrottslingar till hennes död alla dödades genom blix och åska. Detta skedde den 4 december år 306. Redan då förklarades hon av andra kristna som martyr. Någon gång på 8 - 900-talet blev hon officiellt förklarad som skyddshelgon av påven.

Som artilleristers skyddshelgon har S:ta Barbara fungerat åtminstone sedan 1300-talet så det är en mycket gammal tradition vi håller vid liv.

Vid A4 har vi ju inte haft något stort traditionellt firande. Enligt Jonas Hedberg förekom det sporadiskt på 1920-talet.

Under A 4:s sista 10 år markerade vi dock högtidsdagen med en uppställning på kaserngården med stockvedsbrasor och salutgivning.

Däremot har vi ju hyllat henne på bästa tänkbara sätt i drygt 100 år genom äkta kanonmuller ute på Grytan och många andra platser i Sverige.

Som Ni vet har mina direktkontakter med Sankta Barbara tynat bort de sista åren. Därför blev jag oerhört upphetsad, när hon uppenbarade sig igen för någon månad sedan. Hon hade ett mycket klart budskap: Sviker vi henne på hennes högtidsdag och inte ger hennes efterlängade dos av kanonmuller, då kan vi lika gärna sluta att hedra denna dag.

Men hon hade ett budskap till. Hon hade nämligen inhämtat uppgifter om att jag var djupt involverad i att

skapa ett militärmuseum ute i Optand med bl a ingående ett antal museipjäser från A4. Hon påminde mig om den gamla Bpl, som fanns i anslutning till Optands skjutfält och uppmanade mig att inom ramen för museet skapa en dag då vi åter sköt skarpt med någon av våra museipjäser mot det kära gamla Grytan.

Jag lovade henne naturligtvis att göra mitt allra bästa, men till dess skall vi glädja Sankta Barbara med att vi minsann inte sviker henne på hennes högtidsdag:

Skjut Sankta Barbara salut!

Sten Bredberg

*Jämtlands Fältartilleris trojänare:
7,5 cm kanon m/1902 N:o 253
i förrådet å Frösö läger i väntan på aktion!*

Helsingforsresan 2008

Så var äntligen stunden inne då Kamratföreningen Norrlandsartillerister åter var redo för en utlandsresa. Denna gång var målet Helsingfors i Finland.

I tidig morgon, den 25 maj på Busstorget i Östersund, sammanstrålade de flesta av oss. Och efter att alla anslutit under vägen var vi hela 30 personer som hade hört sammat våra reseledare Lars Lindblad och Erik Nilssons inbjudan.

Efter en skön bussfärd i härligt försommarväder och raster vid E 14 baren i Viskan och Tönnebro anlände vi under eftermiddagen Stockholm och Värtahamnen. Färden till huvudstaden inramades också av en skir grönska som förstärkte de vackra vyerna.

Efter biljettutdelning i hamnen återstod endast ombordstigning på M/S Silja Symphony.

Entrén till detta fartyg var magnifik. Det kändes mera som man hamnat i en jättgalleria. Här myllrade det med affärer och mycket annat smått och gott och dessutom extra högt i tak. Ja, detta var någonting alldeles extra. Med andra ord en fantastisk början på denna sjöresa.

Efter installation och ombyte i våra hytter var det så dags för en gemensam trerätters middag i Bistro Maxim. Här blev det en specialkomponerad meny för oss Norrlandsartillerister. Och maten smakade verkligen gott, dessutom i goda kamraters lag. Höjdpunkten i middagen var varmrätten i form av Tournedos med potatiskaka och svartpepparbearnaise. Ja, denna middag kommer säkert att ihågkommas för lång tid.

Efter maten var det skönt att från soldäcket titta på den vackra svenska och åländska skärgården när vi stävade mot vårt första stopp i Mariehamn. Bästa tänkbara väder med en himmel som gick i rött.

Innan sängdags fanns det mycket att göra för den som ville. Puber, showuppträdande (temat var Indien), dans, casino och mycket annat. Ingen brist på nöjen således.

Påföljande dag, i tidig morgon, stor sjöfrukost där det mesta fanns att lasta in för att stå sig ett antal timmar framåt.

Så var vi då framme vid målet Helsingfors och Olympiaterminalen. Efter att vår chartrade buss rullat av färjan och efter att vår svensktalande guide Erja Antell anslutit kunde vi så påbörja vår sightseeing i staden.

Beträffande stadens historia kan noteras att Gustav Vasa grundade Helsingfors 1550 vid mynningen av Vanda å i syfte att konkurrera med Reval (Tallinn) om handeln i Östersjöområdet. Till sin nuvarande plats närmare havet flyttades staden i mitten av 1600-talet. Svensktiden tog som vi vet slut 1809 då Ryssland erövrade landet. Helsingfors utsågs till huvudstad i det autonoma storfurstendömet Finland 1812. Finlands självständighet kom år 1917.

Efter denna historiebereskrivning åter till vår rundresa i staden. Självklart ett stopp och rundvandring vid Senatstorget. Torget med dess omgivning utgör en unik nyklassisk helhet. Fyra monumentalbyggnader ritade av C. L. Engel 1822-1852 dominerar torget: Domkyrkan. Statsrådsborgen, Helsingfors universitets huvudbyggnad och Nationalbiblioteket. Ett annat intressant stopp gjordes vid Tempelplatsens kyrka från 1969 som är insprängd i ett granitberg och med ett stort koppartak. Detta blev en upplevelse av ett ovanligt slag.

Efter att vi sett det mesta av centrum kom vi till Salutorget, ett av stadens mest kända torg, där vi också fick tid att torghandla.

Därefter tog vi "vattenbussen" ut till Sveaborg (Suomenlinna). Sveaborg är en av världens största sjöfästningar. Som svar på hotet från Ryssland beslöt Sverige 1748 bygga Garnisonstaden på öarna. Fästningen

var beräknad att ta fyra år att bygga. Verkligheten blev hela 40 år innan det mesta stod klart.

Och visst blev det ett minnesvärt besök där vår vandring startade vid Sveaborgsmuseet och sedan gick vi runt Vargön och ner till Gustavssvärd. Denna historiska kustfästning är numera upptagen på UNESCO:s lista över världens kulturarv.

Efter våra timmar på Sveaborg återvände vi till Helsingfors med "sjöbussen" från Kungshamnens brygga.

Först som sist skall här sägas att vår guide Erja var utomordentligt kunnig och påläst och gav oss värdefulla fakta. Det kändes som att hon blev mycket uppskattad av alla i vår grupp. Med andra ord en minnesvärd dag.

Under sen eftermiddag blev det nu incheckning på Scandic Simonkentää. Ett mycket bra hotell skall här tilläggas. Av denna dag återstod nu endast att på egen hand bese de närmaste omgivningarna och att stoppa något gott i magen innan välförtjänt vila väntade på hotellet.

Påföljande dag var fri för egen disposition fram till avresan i sena eftermiddagen. Vårt hotell låg verkligen centralt i staden. Mitt i smeten som man brukar säga. Många stora varuhus på nära håll som undertecknad författare och rumskompien Göran Jämting besökte. Speciellt stort var Stockmans, kanske Nordens största varuhus som någon sade. Så mycket handlande blev det inte, prisläget i Finland har stigit rejält under senare år varför det var svårt att hitta något fynd. Men gott om turister fanns det i alla fall. Dagen före hade det kommit ett flertal kryssningsfartyg med cirka 6000 turister, dollarstinna sådana får man kanske förmoda.

Så var det roliga slut, i vart fall i Helsingfors. Med vår buss styrdes nu kosan åter till Olympiaterminalen och påstigning av vårt fartyg, M/S Silja Serenade, ett systerfartyg till Symphony. Med andra ord lika som bär och med samma utbud av shopping, restauranger, pubar m m.

Nu var det upp till oss själva att få en trevlig kväll. Taxfreebutiken fick naturligtvis besök av många av oss där det mesta fanns att inhandla. Även denna sjöresa blev lugn med bra väder och vacker himmel. Eftersom båten mäter hela 203 meter blev det åtskillig motion för benen när många av oss inspekterade alla väningsplan. Hur som helst, båda fartygen fantastiska i alla avseenden och med trevlig personal.

Den 28 maj, efter ännu en stor sjöfrukost, anlände vi så Värtahamnen i Stockholm. Efter att bagaget lastats in i bussen styrdes färden norrut. Efter de sedvanliga stoppen i Tönnebro och Viskan och efter många trevliga historier började vi närma oss Storsjömetropolen. Då tog Rolf Annernäs hand om mikrofonen och uttryckte ett stort tack till våra reseledare, Lars Lindblad och Erik Nilsson, för deras stora arbete med planering och genomförande av resan. Våra reseledare har verkligen nedlagt ett stort

arbete för allas vårt bästa. Och resan blev verkligen minnesvärd. Reseledarna hade också god tumme med vår herre vad avser vädret. Sol och blå himmel under stordelen av dagarna. Rolf A. framförde också ett stort tack till vår skicklige chaufför, Torbjörn Forselius, som rattade bussen på ett mycket förtjänstfullt sätt.

Nu ser vi Norrlandsartillerister fram mot nya möten och spännande resor i Kamratföreningens regi.

Frösön i juli 2008

För Norrlandsartilleristen

Rolf G. Swedberg

Foto: Bild 1 Lars Lindblad, övriga 2-7 Rolf G.

Bild 2: Här startar vår resa vid Busstorget i Östersund. Närmast ses Sören och Eva Larsson stiga ombord på vår bekväma buss från Brunflobuss.

Bild 3: Fin stämning och god middag i bistro Maxim på M/S Silja Symphony i samband med överresan.

Bild 1: På Senatstorget ses här artikelförfattaren tillsammans med vår enastående guide Erja Antell.

Några minnen från A 4-tiden

Denna resumé är ett litet axplock av minnen under min tid vid Norrlands Artilleriregemente. Jag heter Carl Fredriksson, numera pensionär sedan 1993-01-01.

Den 26 april 1955 klev man för första gången in på A 4 kaserngård för att som förtidsinskriven göra värnplikten. Min tanke då var att prova vad livet som militär var och om det skulle intressera mig inför framtiden. Jag var i första hand inställd på att avklara "lumpen", sedan fick man se vart man hamnade.

Befälselev 5 Fredriksson 1. log 1. tropp 4. batt blev min adress det första året. Troppchef var löjtnant Björnsson, dock inte i början vill jag minnas, han var borta av någon anledning. Bland övriga befäl minns jag styckjunkare Oskar Norman, nyss hemkommen från fallskärmsjägarskolan, en tuff man med den fina örnen på ficklocket. Adjutant var styckjunkare John Abrahamsson, när han var ute på sina turneer vikarierade "sköten" överfurir Emil Johansson.

Ett minne från hans adjutantstid. Vi skulle vara lediga, jag tror det var skördepermission och det var anbefallt att vi skulle utkvittera portionsgottgörelse för denna vecka hos adjutanten. Några hade inte varit inne hos "sköten" och fått sina pengar. En eftermiddag någon dag före ledigheten kom adj i på våra logement och meddelade: "Är det någon här som inte fått sin portionsgottgörelse så går det bra att komma in till mig före klockan 17 00, för då går jag." För de som känner "sköten" och hans sätt att tala förstår nog att det blev ett minne för livet att höra hans meddelande.

Vår tropp bestod av dels befälsskola I, dels några äldre herrar från befälsskola A alltså de som gjorde ordinarie värnplikt. Detta gjorde att vi var ganska påpassade av de äldre när vi hade våra trupputbildningsuppgifter eller andra övningar som skulle betygsättas för eventuellt vidare skolgång, med andra ord Instruktörsskola 1.

En episod som kunde slutat illa. Vi hade övningar mest varje vecka, det var skarpskjutningar med både pjäserna och våra eldhanvapen. En sådan vecka var vi på en ganska lång marsch där vi skulle övas i alla möjliga skjutmoment. På ett ställe var det skarpskjutning med våra kpistar och efter lunch skulle marschen fortsätta med traktor. Strax före lunch fick vi byta pipor i vapnen från skarpskjutning till lösskjutningspipor. En från andra tropp hade av misstag glömt skruva på den tratt som skulle sitta längst fram på pipan. Innan vi fick äta lunch skulle vi ladda med lösskutningsamunition för att kunna fortsätta övningarna med eldöverfall m m. Under lunchen hände det sig att denna grabb kom med sin mat i kokkärlet och passerade en traktor där en kompis satt och åt, jag vill minnas på traktorhjulet. Den förbipasserande snubblade och stötte axelstödet på kpisten i marken. Ett skott brann av och eftersom ingen tratt stoppade plastkulan fick den samma verkan som ett skarpt skott. Olyckligtvis träffades den på traktorhjulet åtande mannen i bröstet. Han transporterades omedelbart in till Östersunds sjukhus. Det blev en hemsk eftermiddag innan vi fick veta att kulan stannat i ena lungan och den skulle med all sannolikhet kapslas in och icke bli till något hinder för den skadade, vilket också skedde. Jag har träffat denne kamrat på en semesterresa för ett antal år sedan, han bekräftade att han mår bra, men var fortfarande klart medveten om vad som kunde inträffa.

Efter juledigheten vintern 1956 flyttade hela övningsdivisionen till Grytans läger. Meningen var att

Befälselev Fredriksson på post mellan kanslihuset och 6.batt (d.v.s. södra ingången) år 1955.

halva styrkan skulle få bo inomhus, i de baracker som vi idag kallar 31 och 32. Den andra halvan, den som jag tillhörde i början, skulle bo i tält i så kallade tältstäder batterivis. Efter någon vecka eller så blev det så kallt att sjukskrivningsprocenten steg till drygt hälften av styrkan. Det beslutades då att vi också skulle få bo inomhus. Det blev några av de resterande barackerna som inte hade logement eller vatten eller toaletter utan ett stort rum med två vedeldade spisar och halmmadrasser på golvet i s.k. syskonbädd alltså bredvid varandra. Det var skönt att slippa tältet för man

eldade egentligen för kråkorna där de rests.

Jag skulle till tandläkaren en dag i början av mars, det var inne i stan närmare bestämt I 5. Den dagen glömmer jag aldrig. Jag fick först gå från lägret ner till stora vägen, dåvarande riks-14, för att sedan åka buss till Östersund. Den känsla som jag erfor när jag satt mig i bussen och solen värmdes, den kan inte med ord beskrivas, det var något så underbart att slippa dessa traktorer och bara åka och njuta. Då var man nöjd med lite för att känna en härlig känsla i kroppen. Att tandläkarbesöket var en plåga det är en annan sak.

Den allra sista tiden av 1. tjänstgöringen fick vi återvända till 4.batt och logementen. Det var också en upplevelse att komma "hem" till luckan igen.

INSTRUKTÖRSSKOLAN

Under sista tiden av grundutbildningen blev det som jag tidigare nämn en del inkörning för oss som sökt till Instruktörsskola 1.

Man hade kommit till den insikten att man kanske skulle fortsätta vid A 4 för att om man klarade sig bli befäl i alla fall. Först blev vi lediga några dagar efter vpl-tjänstgöringen för att det skulle stämma med vår anställningsdag. Att vara anställd och få köpa sin mat själv, bland annat, var en ny upplevelse. Det var inte så att vi fick gå civila trots att vi nu var anställda, nej då vi fick vackert gå i uniform alla vardagkvällar, civila fick vi bara gå ut på stan under helgerna. Den största skillnaden var att vi nu fick vara ute hela natten om vi ville, de som var boende i stan sedan tidigare utnyttjade detta.

Batterichef var Kapten Sven Holmberg och vi flyttade till 6.batt, alltså kasern 2. Skolchef var Löjtnant Torsten Jägemar, stf skolchef var Sergeant Allan Söderqvist, lärare var bl a Furir Ingemar Wendin.

Nu började en ny tideräkning, man fick elevuppgifter att lösa. Det var i alla förekommande ämnen, pjästjänst, motortjänst, bplatstjänst, signaltjänst m m. Vi fick en mycket bra utbildning i förmågan att framföra en motorcykel. Det var furir Wendin, furir Jonny Stålhandske som var våra lärare där.

Det skulle kunna skrivas en hel del om denna utbildning, men det får bara bli ett minne. Vi skulle avsluta vår motorcykelutbildning med en fälttävlan. Vi hade Monark, den civila versionen hette visst Blue Arrow tror jag. Dessa var tvåcylindriga och min cykel hade den egenheten att den dog på ena cylindern allt som oftast. Detta hände givetvis på vår fälttävlan mitt ute på en surmyr i närheten av Åskott tror jag. Jag drog på full gas för att komma över myren med en cylinder. Mitt ute på myren gick båda cylindrarna igång och jag rycktes bakåt på sittdynan med

raka armar. Innan jag kravlat mig fram för att dra av lite på gasen var jag i det närmaste över på andra sidan av myren. Det jag såg framför mig var en gestikulerande furir Stålhandske vid ett träd, troligen rädd att jag skulle köra på honom. Nåja jag lyckades avvärja både kollision med Stålhandske och träden, men jag var ganska omskakad. Till råga på allt elände fick jag bryta tävlingen på grund av bränslebrist, min cykel drog så mycket bensin per mil att tanken räckte inte för att fullfölja, jag tog mig till en mack i Ås på hemvägen där jag själv fick köpa några liter bensin så pass att jag tog mig åter till A 4.

Vinterutbildningen i Björnänge var en annan episod som passerar revy. Vi fick lära oss mycket om möjligheterna att överleva i fjällterräng om det skulle behövas. Det var heldagsturer runt Skutan, det var pulkdiragning såväl upp som nerför i fjällterräng. Jag glömmer inte när vi i vårt pulklag fick skära loss Konstapel Hägg från en gran han hamnat några meter upp i. Det var ganska brant nerför vid en hemfärd mot lägret och Hägg skulle köra ensam ner, men det gick nog lite för fort och han körde rakt fram i en sväng och det blev ett besök upp i ett träd. Händelsen var i och för sig ganska allvarlig men just när det hände var det mest roligt. Som avslutning på vistelsen i Björnänge larmades vi en natt med verkligt spännande uppgifter.

En person hade försvunnit på Renfjället och eftersom vi var enda militära enhet i området skulle vi på I-skolan och Troppchefsskolan insättas i denna aktion. Larret gick vid 24-tiden då den som tjänstgjorde som dagbefäl i lägret Lt T.Jägemar fick uppgiften att sätta hela 6.batt på skidor med fjällräddningsutrustning, som fanns med i lägret. Efter många svordomar över tränga förråd m m kom vi så iväg över Åresjön mot Renfjället, det var ganska brant uppför i början och man blev ordentligt varm. Vi var alla besjälade av att så snabbt som möjligt komma upp till vår bas vid kalvfjället, en raststuga "Vita renen" tror jag den kallades. Väl framme i stugan skulle vi rasta, äta mat och ordna utrustningen i de grupper vi skulle verka i under vårt sökande. Under rasten kom några befäl, som inte deltagit i skidturen, in och meddelade att fjällräddningsövningen avbröts här. Jag minns löjtnant Sohlberg ansiktsuttryck när han mitt i ätandet fick beskedet att det varit en "övning". Hade blickar kunnat döda tror jag att vår rapportör styckjunkare Alderhorn och sergeant Vallin inte levat värst länge till. Att hemfärden till lägret blev ganska jobbig i den branta sluttningen mot Åresjön behöver jag kanske inte nämna, men det var åtskilliga vurpor med fullastad pulka i backarna. När vi kom till lägret var det bara att städa ur barackerna äta mat och lasta i bussarna hem. Vi sov ganska tungt i bussen hem till Östersund den saken är klar.

FURIR vid A 4

Min första tropp var en närskyddstropp, start juni 1957. Vi var kvar vid 6.batt alltså i samma kasern som I-skolan.

Detta året var närskyddstroppen en tvådelad styrka. Ena halvan var gruppchefelev och den andra vanliga Ah-soldater. Chef för den troppen var löjtnant Gösta Centerwall, några andra befäl jag minns, sergeant Jönsson, sedermera Lekfalk, överfurir K.H Jönsson, furirerna K-E Godénus, Lars Lehto, samt min skolkompis Leif Eriksson.

Det var alla fina grabbar, soldaterna på troppen. Visst fanns det några som ville vara lite förmer än andra men det blev en väldigt fin sammanhållning.

Under detta år genomfördes en s.k gas- och rökkurs vid regementet och närskyddstroppen. Det var soldater från ett flertal regementen inom II militärområdet (II. MilO) som fick en speciell utbildning, den kan väl närmast liknas vid dagens ABC-skydd.

Vi hade en soldat som de värnpliktiga själva kallade "Svarta Molnet" för han hade ett kolsvart hår. En mycket underhållande grabb, han kunde verkligen konsten att berätta historier och det är otaliga skrattsalvor som ekat genom de Jämtländska skogarna under detta år. Jag hade

sedan nöjet att ha honom i mitt fältförband under ett antal år. Han brukar ringa ibland till mig och kolla läget. Det är verkligt fina minnen med sådana soldater.

Våren 1958 blev det dags att gå en fältmätkurs för att sedan placeras vid 2. batt där Artilleriets fältmätsskola skulle organiseras några år framåt.

En liten episod under kursen. Vi hade en elev från A 1, styckjunkare Kling. En dag skulle vi besöka Grytans Skjutfält och läger. Där var som bekant stj Klang skjutfältschef. När dessa herrar presenterade sig för varandra utspann sig följande dialog: Kling går fram till Klang och han säger först "Klang", därefter säger Kling: "Kling" varpå Klang misständer lite och säger "driver Du med mig eller?" "Som alla förstår blev det en muntration av detta på kursen.

Mitt första år vid fältmätsskolan placerades jag vid troppchefsskolan där löjtnant Magnus Jonsson m fl tjänstgjorde. Det var en härlig tid med verkligt fina soldater. Det var många som redan vid inryckningen var mätningstekniker och hade redan haft arbete vid stadskontor m m.

Under sommaren blev 2. batt engagerad i Sundsvall för att mäta in några s.k anslutningspunkter till staden. Vi kamperade ute vid Lörudden på en bondgård och hade vår egna tross med öfu Pelle Berglind som mästerkock. Den var grupperad på gården vid ett sommarställe, mycket fint beläget nästan vid havet. Varje vecka fick grupperna sig tilldelat en uppgift som skulle redovisas senast fredag efter lunch. Var uppgiften klar tidigare fick soldaterna helgledigt. Batterichef var Kn Magnus Pålman, som visade sig besitta riktigt bra matlagningskunskaper. Han ordnade en och annan trevlig middag.

NU STARTAR EN ANNAN KARRIÄR

Under sommaren 1959 blev jag uppkallad till regementschefen Öv Stig Lindström där han meddelade att jag tagits ut till vidareutbildning i Uppsala, Forsvarets Läroverk, FL och Arméns Underofficersskola, AUS, om jag ville. Det var en överraskning i sig eftersom jag tidigare inte tänkt i de banorna. Nåja, jag accepterade erbjudandet och det har jag aldrig ångrat egentligen.

Det blev två år på skolbanken, vilket var lite ovanligt och jag kommer ihåg att jag de första två månaderna gick upp nästan sex kilo i vikt, man var inte van att äta tre mål mat och sitta stilla mest hela dagen. Det var inte en furirs levnadsvanor med hänsyn till ekonomin. Efter ytterligare någon månad var vikten nästan normal igen, man vänjer sig fort ändå.

A U S var en upplevelse ur många synpunkter, att bli kallad "aspiranten", samt att få s.k prickar ifall man glömt något i hastigheten var en ovan situation, men nyttig för ens eget fortsatta tjänstgörande.

Väl hemma igen på A 4 i slutet av Augusti 1962 blev det 5. batt och placering vid signaltropp. Chef var min gamle troppchef från 4. batt 1955 nämligen kapten Lennart Björnsson. Det var en trevlig återförening tyckte jag.

Tiden vid 5. batt blev verkligen en bra tid, jag lärde mig en tjänst som även idag intresserar mig mycket. Det blev en ny kurs i Uppsala, SUOK-Signalunderofficerskursen - mycket bra med fina lärare. Kurschefen, en kapten vid namn Syrén tror jag, hade ett stående uttryck när vi skulle få se någon film eller liknande. "Om Gud vill och alla tekniska underverk fungerar, ska vi nu få se en film om -".

Efter 5.batt blev det några år vid 4. batt igen, men nu som lärare vid bl a E o Si - Eldlednings- och Signaltroppen - vid Troppchefsskolan.

Jag skall sent glömma några elever som Lundgren, Grut, Hedman bara för att nämna några. Ett minne från en utryckningsvecka vid batteriet.

En morgon upptäcktes att några av de kanonkulor som vanligtvis fanns utanför kanslihuset var bortrullade från sin ordinarie plats i träramen. Vid morgonuppställningen beordrade stj Allan Söderqvist sin tropp att utföra

krevadgropsanalys och fastställa vilken kaliber samt andra data som behövdes samt att återställa kulorna till sin ursprungliga plats. Detta gjordes utan knot och saken var avklarad mycket fint och smidigt.

Det blev även en tid vid SUOS-stabsunderofficersskolan - vid 4. batt, med bl a sergeant Kjell Reppe som kollega. Kjell får ursäkt men jag minns en morgon när han skulle skriva ut några detaljer till ett övningspass, de skulle anslås i korridoren. Det skulle skrivas på skrivmaskin och det gick inte bra för stackars Kjell Reppe. Nu minns jag inte hur många gånger han fick skriva om sitt papper men det var några, dessutom hans kommentarer går till historien. Vi som satt på samma rum och hörde besvärjelserna över fenomenet skrivmaskin glömmet det aldrig..

Efter 4. batt och EoSi blev det 5. batt igen, men nu var det så att min AUS-kollega sergeant Lars Lehto ville flytta på sig och jag skulle bli sjukvårds instruktör. Det blev till att tänka i helt nya banor, men jag blev snart mycket intresserad av denna tjänstegren. Efter en kort tid vid I 5 där troppen skulle samutbildas med våra vänner i väster, var jag redo för den 6 månader långa Sjukvårdsinstruktörskursen i Hässleholm och T 4. Året var nu 1969-1970.

Våren 1970 var den kursen slut och nu började jag utbilda sjukvårdssoldater vid 5. batt. I början fick vi kampera i Lövsbergsläget för dels skulle 4. batt kasern renoveras, dels skulle vår kasern få en ansiktslyftning. Jag vill minnas att vi bodde i Läget nästan tre utbildningsår innan det blev dags att flytta "hem till kasern 3 igen".

Det var fina utbildningskullar för det mesta, ja inte i början av vår egen utbildning, det var både si och så med uttagningarna till både gruppchefer sjukvård som vanliga vpl Ah. Det tog ett par år innan värnpliktskontoret lärde sig att vi behövde soldater med starka ryggar och inte sådana som inte klarat uttagningen till pjäsmanskap eller något annat.

Ett utbildningsår var speciellt roligt. Vi hade halva troppen med Jämtlänningar och andra halvan med Göteborgare. Det uppstod ganska snart en intern kamp om vilken halva som var bäst i olika aktiviteter. Vår tropp vann både regementschefens utbildningskontroll i exercis och skjutningar på Grytans skjutfält. Vem kunde tro att sjukvårdssoldater skulle vara bra i fältskjutning m m, ja så gick snacket bland övriga på batteriet.

BATTERI BLEV KOMPANI- DUREFORMEN - STYCKJUNKARE BLEV KAPTEN m m.

Efter några år vid 5. batt blev jag placerad vid den så kallade Centrala Befälsgruppen - CBG -, där jag fick ansvara för all planering av Underhållstjänsten vid G U. Jag fick börja utbilda i ammunitionstjänst, ABC- skydd m.m.

Det var många nya problem som man fick brottas med, men mycket stimulerande och intressant. Det blev till att vänja sig vid Artilleriskjutskolan, ArtSS både höst och vår i flera veckor varje omgång. Man tjänstgjorde som bataljonskvatermästare vid GU och ibland tjänstgöringsplacerad vid några KFÖ-förband, en stimulerande men jobbig tid.

Så kom då den heliga natten mellan den 30 juni och den 1 juli 1972, då det blev, som jag brukar säga, inflation i graderna. Den gamla hederliga styckjunkargraden, förvaltargraden och rustmästargraden var ett minne blott. Det skulle bli så bra så man internationellt m m så nu var allt frid och fröjd. Jag ber att få reservera mig för dessa kommentarer, men det är en annan historia.

I mitten av 1970-talet beslöts att artilleriet skulle få nya haubitsar - 77 skulle de kallas. Med detta beslut följde att försök skulle bedrivas vid bl a A 4. Eftersom jag var vid CBG Uh var det naturligt att man hamnade i den gruppen som skulle prova nya ammunitionskollin, ammunitionskärror, hjullastare för denna hantering m m.

Det blev en månads utbildning på A 9 i Kristinehamn och sen var det bara att starta med våra försök. Det övades med både den ena och den andra metoden, för att sedan fastställas i den nuvarande organisationen. Det vill säga nu har man en ytterligare ny version av haubits nämligen 77 B, snart kommer väl modell C också, vem vet.

FN-TJÄNST, MILOSTAB N N, NEDLÄGGNING -PENSION

Sommaren 1980 blev det så äntligen tid till att tjänsgöra vid en FN-bataljon, det blev Larnaca på Cypern och befattningen väbel vid Villa Jalla, alltså bataljonens sjukhus på Swedcons HQ.

Från den 13 april till den 14 november var man alltså FN-soldat. Det var nog den mest intressanta tiden i min militära bana. Där fick man lära känna många olika persontyper både från Sverige och från andra FN-kontingenter. Inte minst den lokala befolkningen på Cypern, vilka var helt fantastiska, snälla trevliga och framför allt mycket ärliga i sitt uppträdande. Tyvärr fanns där andra länders människor som jag upplevde som både oärliga och "fyrkantiga".

Under ca 3 veckor i juli - augusti hade vi den varmaste tiden under hela vår tjänstgöring där. Det var ca 45 grader C på dagarna och omkring 38 grader på nätterna. Man svettades och drack vatten dygnet runt, det var jobbigt men en intressant upplevelse.

Under min tid på Cypern fick jag ett brev som talade om att man sökte en person till Milostab NN:s sjukvårdsavdelning, kravet var att man varit intendentutbildad. Jag sökte även om inte jag uppfyllde alla kraven och när jag kommit hem från FN-tjänsten meddelades att jag kunde få börja så fort som möjligt med hänsyn till befattningen på GU-bat, bataljonskvartermästare.

Den 1 april 1981 blev det heltid på MBNN. Detta är en historia för sig och jag fick vara med om en nedläggning av min arbetsplats, en sorglig historia egentligen. Detta var något som jag absolut inte kunde drömma om när jag den 26 april 1955 klev in på Kunglig Norrlands Artilleriregemente.

Det har som sagt varit många både trevliga och mindre trevliga upplevelser i kronans kläder. Nu får man ägna del av tiden till att värva nya medlemmar till Kamratföreningen Norrlandsartillerister.

Jag sa vid något tillfälle i samband med min pensionering följande: "Det känns som om man deltagit i en måltid och inte fått vara med vid efterrätten". Nu står mörka moln vid dörren, jag hoppas verkligen att man har förstånd nog att behålla ett så fint förband som A 4 även för framtiden....

PENSIONÄR, NEDLÄGGNING AV A 4

Att bli pensionär fyra år för tidigt är inte det man strävat efter precis. Visserligen var det kanske rätt trots allt.

Med en specialistutbildning inom flera områden, bland annat Förvaltningshögskolan ett år. Ingen befattning inom garnisonen som kunde passa så kändes det rätt i alla fall. Jag hade inte lust att bara springa och bära papper inom förvaltningsområdet i fyra år.

Enligt dåvarande uppgifter fanns det för många intendentur så det hade som sagt blivit HTG-tjänst vilket inte passat mig alls.

Alltså hemgång med allt vad som det innebär rent sysselsättningsmässigt, försöka ägna sig åt hustrun, som drabbats av reumatism och fått sluta sitt arbete på Garnisonsväxeln, det blev min syssla förutom lite fysisk träning för att hålla kroppen igång så bra som möjligt.

Till råga på allt så beslutades i Stockholm om en ny nedläggning, denna gång vårt kära Norrlands Artilleriregemente. Det var med färar i ögonen den sista december 1997 och flaggan på kanslihuset halades som vi lämnade kasernområdet den natten. Man kunde inte förstå att landets äldsta regemente på samma plats i 104 år skulle bara försvinna. Så blev det och det har bara fortsatt med nedläggningar. Östersund är nu tomt nästan

på militärer och detta gäller också flera garnisonsorter i landet. Vilken utveckling! ?.

HJÄRTINFARKT, OPERATION

Under en del av tiden före tjänstepensioneringen hade jag börjat känna av kärlekkramp och begärde hos Distriktsläkare på Z-gränd att få ett arbets EKG för att få ett besked om min situation.

Detta dröjde och dröjde. Efter nästan två års väntan fick jag så en tid. Den 11 februari 1997 skulle det ske. Nu hände det sig så att dagen före, den 10 februari fick jag en hjärtinfarkt och fick akut åka in till Östersunds Sjukhus. Alltså skedde detta cirka en månad före min 60-årsdag, verkligen en överraskning alltså.

Nu förändrades livet radikalt för Carl Fredriksson. En ny väntan på undersökning i Umeå för kranskärlsröntgen först och främst, sedan beslut om Bypassoperation. På min namnsdag i Januari 1998 opererades jag så på Universitets Sjukhuset i Umeå. Tre kärl byttes ut och jag brukar säga att detta blev som en ny födelsedag för mig.

Tiden därefter präglades av rehab med stort R. Det tog ytterligare nästan ett år innan jag var helt återställd i bröst och ben.

Nu blev man engagerad i Hjärt- och Lungsjukas Förening i Jämtland under flera år på grund av min sjukdom, men detta är en historia för sig.

FLYTT TILL GÖTEBORG OCH BARNBARNEN.

Nu bor vi i Göteborg och vi kan träffa våra barnbarn varje dag nästan. En ny era i vårt liv har börjat sedan den 1 oktober 2005.

Carl Fredriksson

En gång Norrlands Artillerist alltid Norrlandsartillerist.

Så var det Finska kriget och litet till med JFA

Jämtlands Fältartilleris verksamhet under året har inte enbart varit inriktad mot markeringen av finska kriget, "ordinarie salutgivningar i Uppsala, två gånger och även för Mittuniversitet i november har ägt rum, liksom för första gången åt Hemvärnet i länet. Skarpskjutning med framladdningskanoner, "papegojskjutningen" gick av stapel i våras med ny regerande "papegojkung".

Under våren skulle det annars vara två stora begivenheter som skulle gå av stapeln - dels Skidskytte VM, som tråkigt nog hell frös inne. Det blev inte någon start av de sista loppen på den sista dagen som det var tänkt och planerats för. Felet? Ja, som vi förstod det SVT. Mycket tråkigt.

I mars var JFA dock för första gången värd för riksorganisationen, Riksförbundet Sveriges Militärkulturhistoriska Föreningars, RSMF, riksförbundsmöte, d.v.s. årsmöte. Då många hade rest relativt långt för att komma hit hade organisationskommittén ordnat ett heltäckande program över två dagar. Mötet ägde rum på Jamtli där också de delegerade förlades. Det blev en stor success för föreningen! På den gemensamma middagen på restaurang Hov föreläste Anders Hansson om Armfelts fälttåg och sedan kom vår överraskning - Ulla Billquist, d.v.s. Måb Demår som gjorde ett bejublat och synnerligen uppskattat framträdande. Den enda fadäsen var väl kanske att bussen under söndagens utflykt till bl.a. Sommarhagen körde i diket på väg därifrån. Jobbigt, då men kanske roligare idag.

Förberedelserna för markeringen av Finska kriget har

Artilleriet, Svea och Finska artilleriregementena tar paus efter genomförd pjäsexercis under lördagsförmiddagen.

Den blev filmad och finns å vasabladet.fi.

Längst till vänster Michael Eriksson och Gro Olsen ur JFA i Svea artillerireg.s uniform, som ju bars av artilleristerna i Norrland.

pågått mer eller mindre hela året och evenemangsmässigt startade det upp med aktiviteter i Norge, Trangen närmare bestämt i HM konung Harald V:s närvaro, redan i april. Själva "skärmytslingen" 1808 var i själva verket av ringa omfattning. Under sommaren intensifierades så arbetet och en delegation ägande sommarens varmaste helg åt att fara ned och sy uniformer och inhämta kunskaper tillsammans med vännerna i Nerike-Wermlands caroliner, NWC i Forshaga. Sedan var det "bara" att fortsätta.

JFA kom att representeras av sex medlemmar i Oravais i september, undertecknad, Gro Olsen och Michael Ericsson, (som fick äran att spela rollen av den blott 15-årige Wilhelm von Schwerin), vilka utgjorde artilleriet tillsammans med värmlänningarna samt Bertil Olsson och Henric Tungström som infanterister i Upplands reg: te och Bert-Ola Henriksson-Nordenberg som manskap i Jämtlands lantvärn.

Avres skedde från Jämtland på torsdagen och efter besök i bl.a. Sävar, inför 2009 års aktiviteter, och överfart med "prämen" ur RG-line på sträckan Umeå-Vasa var vi på plats vid midnatt torsdag och blev väl mottagna. Fredagen ägnades åt förberedelser och besök på slagfältet, som skulle bli slagfält igen vid återskapandet å lördagen. Vi hade god nytta av att komma fram till Oravais i Österbotten redan på natten och därmed få en bra fredag. Förläggning skedde i Oravais centralskola för den som inte ville ligga i tält vid Furirbostället i anslutning till slagfältet. Övriga deltagare anlände successivt under fredagen, bl.a. två bussar med ryssar som kom några timmar för tidigt. Michael Eriksson hade farit med värmlänningarna via Stockholm-Åbo och kom med dem då.

Lördagen innebar annars att Slaget vid Oravais genomfördes av över 300 personer i uniform från Finland, Sverige, Ryssland och mindre kontingenter från Norge och några tyskar. Antalet åskådare var över 6.000 och evenemanget i sig var det viktigaste i Finland under märkesåret. Det är faktiskt lite svårt att riktigt greppa dess betydelse och omfattning - inte minst för Oravais självt. Slaget genomfördes med en form av manus - eller hellre stridsplan som gjorde det möjligt att visa striden på det riktiga slagfältet om än i "miniatur" på ett bra sätt. Stor heder och TACK till arrangörerna i Oravais historiska förening r.f.

fortsättning på sidan 24

Militärer i Jämtland – finns de sådana numera?

Med Försvarsbeslutet 2004 beslutades att Fältjägarregementet, Jämtlands Flygflottilj, Arméns tekniska skola och Militärhögskolan skulle läggas ner. Hela Östersunds garnison skulle därmed stängas och avvecklas.

Vid beslutstillfället var 1340 personer anställda och tjänstgjorde vid något av förbanden i Östersund. Vi utbildade över 1000 värnpliktiga per år. Till detta kommer alla de som levererade varor och tjänster till garnisonen och alla andra som på något sätt var berörda av den omfattande verksamheten. Varje år omsattes närmare en miljard kronor.

Själva nedläggningen var också omfattande. Som ett exempel kan nämnas att enbart från ATS skickades 2,3 km lastpall, i 130 långtradar med släp, till Halmstad. Detta var bara utbildningsmateriel. Dessutom tillkommer mängder av fordon, ammunition och diverse onämnbare förrädsprylar.

Vad blev då kvar?

Jo Hemvärnet – de nationella insatsstyrkorna! Glöm bilden av hemvärnsmannen som en ålderstigen gentleman som står med sitt Mausergevär över axeln och vaktar en bro.

Dagens hemvärnssoldater är unga och har modern och ändamålsenlig materiel. Genomsnittsåldern är under 50 år och för vissa förband är den så låg som 36 år. Hemvärnet har dessutom 15 % kvinnor i sina led.

Totalt i Sverige finns det 60 bataljoner med drygt 30000 hemvärnsmän – som alltså ofta är en kvinna. I Jämtland har vi drygt 1200 hemvärnssoldater organisatoriskt fördelade på två bataljoner. Strävan är att vi skall vara representerade i alla kommuner.

Hemvärnsförbanden bemannas till 20 % av personal som tillhör och utbildats av Frivilligorganisationerna. Det finns 8 Frivilligorganisationer som får stöd av Försvarsmakten. De mest kända är Svenska röda korset, Lottorna och Svenska brukshundsklubben. De övriga är Frivilliga radioorganisationen, Frivilliga motorcykelkårens riksförbund, Frivilliga flygkåren, Sveriges kvinnliga bilkårers riksförbund och Sjövarnsskårens riksförbund. Den sistnämnda får väl betraktas som mindre vanlig i Jämtland. Länet har dessutom en egen musikkår.

Hemvärnets uppgifter är framför allt skydd och bevakning, det är ju ett militärt förband, avsedd för militära ändamål. Det som märks mest ute i bygden är annars när Hemvärnet stöder samhället vid olika typer av påfrestningar. Exempel på sådant stöd som genomförts i närtid är våra bandvagnstransporter när väg- och järnvägsbanken väster om Änn spolades

Hemvärnet skyddar polis och landshövdring under övning.

Jämtlandsgruppens vapen. Blasonering: I blått fält en gående älg av silver, angrädd på ryggen av en lyftande falk, framifrån av en upprest hund, båda av guld; samtliga djur med röd beväring, därest sådan skall förekomma. Skölden lagd över två korslagda svärd av guld och krönt med kunglig krona.

bort. Andra tillfällen, där bandvagnar kommit till användning, var vid det snöoväder som drabbade oss senhösten 2006 och som medförde elavbrott en längre tid. Hemvärnet deltog även i brandsläckningsarbetena som härjade hösten 2006, främst i Strömsundsområdet. Deltagande i eftersök efter försvunna personer är också en vanligen återkommande uppgift. Oljebekämpning, fågelinsamling vid misstänkt dito influensa och hjälp vid översvämningar är andra uppgifter som dock inte förekommit så ofta inom vårt område.

Det som gör hemvärnet så användbart är att det har en väl övad organisation med eget fungerande samband och ledningsresurser. Stor del av logistiken fungerar också från första stund. Hemvärnet kan i princip verka direkt efter larm.

Hemvärnet är alltså en viktig resurs i det civila samhällets katastrofberedskap.

All den verksamhet som bedrivs inom de ovan beskrivna organisationerna stöds av Fältjägargruppen, de sista resterna av fast anställd Försvarsmaktspersonal i Jämtland. Vi är 11 officerare och 3 civila som huserar i en liten del av före detta F 4 område ute på Frösön. Artikelförfattaren har fått förmånen att vara chef för gruppen. Övriga Fältjägare i gruppen är kapten Krister

Etta med kokvrå

Andersson, kapten Johan Andersson, löjtnant Rolf Gärdin, löjtnant Sten Söderberg, överstelöjtnant Östen Bellstig, Märith Lenefjärd, Eva Noteby och Emma Lithner. Bland före detta Norrlandsartillerister återfinns major Sven-Ove Abrahamsson, kapten Mikael Svärd, kapten Peder Sjölund och löjtnant Sören Blomberg. Några från Jämtlands Flygflottilj har vi också i skaran, major Johnny Rösth och Gisela Klingstedt. Torbjörn Groth (Jägarskolan I 22) och Hans Andersson (ATS) fullbordar skaran. Den materiel som vi behöver och använder tillhandahålls av 5 kollegor vid FMLOG. De stöds i sin tur av 7 medarbetare. Ytterligare 8 anställda vid FMLOG disponerar kontorsarbetsplatser i våra lokaler men arbetar inte åt oss i första hand.

Den matematiskt lagda läsaren ser här att antalet inte stämmer och för att personalräkna i Högkvarteret inte skall förfasas över den synbarligen stora skaran, och därmed pungslå oss på personal, måste det påpekas att Östen Bellstig bara tjänstgör detta år, (under min Bodenvistelse) Sören Blomberg bara redovisas hos oss, men löser uppgifter åt Högkvarteret och Emma Lithner praktiserar hos oss det här året.

Efter senaste försvarsbeslutet har stora delar av landet avlovats de militära förbanden. En följd av detta är naturligtvis att den lokala rekryteringen till hemvärnet äventyras. För att i någon mån råda bot på den situationen genomfördes förra året försök med direktutbildning till hemvärnet. Vi på Fältjägargruppen utbildade 30 soldater under tre månader. Det har alltså bedrivits soldatutbildning i länet, försvarsbeslutet till trots! Alla utom en har skrivit avtal med hemvärnet. Tyvärr kom inte alla från länet vilket leder till en översyn av principerna för hur rekryteringen till utbildningen skall gå till. Vi hoppas att försöken med direktutbildning permanentas så att vi årligen kan utbilda 40 nya hemvärnssoldater.

Vill Du vara med i Hemvärnet? Många människor betalar dyra pengar för att få vara ute i skog och mark. Hos oss får Du betalt samtidigt som Du gör en insats. För vidare information kontakta oss ute på Fältjägargruppen, marith.lenefjard@mil.se eller peder.sjolund@mil.se. Du kan även ringa till oss, 0960 - 15 000

Sven Mattsson

Hemvärnets musikkår

Från Helsingforsresan maj 2008

Bild 4: Här ses delar av gruppen vid Senatstorget och med Domkyrkan i fonden. Från vänster ses våra reseledare Lars Lindblad och Erik Nilsson, sedan Roland och Kerstin Werleryd, Elvy och Rolf Annernäs, Gunnel Lindblad, Maj-Britt och Martin Lundgren, Sven-Olof Nydahl, Hjärdis Oscarsson, Ingrid Norrman och vår chaufför Torbjörn Forselius.

Bild 5: I samband med besöket på Sveaborg ses här gruppen intresserat studera de ryska mörsare som fanns på ön.

Bild 6: Vy över delar av Sjöfästningen Sveaborg sedd från M/S Silja Serenade.

Bild 7: Efterrätt i form av klassisk regnbågsglass i Bistro Maxim på M/S Silja Symphony.

Årets renoveringsomgång på fjället!

Ovan: Stugan vid Ranglan sedd från ovan.

Nedan t.vr: Interiör bild

Nedan t.hr: Vårt dass!

A 4 Skytteförening 1908 - 2008 100 år

Ordförande Bosse hälsar välkommen - nu blir det tävlingar

*Och ni ska få metallringarna att stanna runt någon av pinnarna!
Maggan provar*

*Sköt hon i mitten? Många kollar.
L-O verkar stolt över Barbro!*

*Inte lätt när man måste skjuta med "sämsta hand".
Maggan ser ändå nöjd ut med Jörgens resultat.*

Nedan: Nu är det fest!

Sigvard och Erik verkar tycka detta ser kul ut!

En kort rapport från en 100-åring!

Av Kerstin Anderstig-Arntsén

Jag fyllde den 28 februari detta år, men vem vill grilla och vara ute i slutet på februari? Tänkte väl det.

SÅ i början av augusti (080809) bjöd jag in till kalas! Vi blev inte hundra stycken vilket ju hade varit extra roligt, men de nästan 30 som kom hade en kul eftermiddag.

Jag ville hålla till ute vid min paviljong – den finns numera i skyttecentret i Lungre. Mina kompisar har städat och fejat där ute hela sommaren för att det skulle bli fint till kalaset.

Det blev faktiskt en riktigt lyckad eftermiddag!

Han som bestämmer det mesta vad gäller mig (Bo Olsson) höll i trådarna och satte gästerna i rörelse via en massa lekar och tipsrunda. Efter detta fick vi god mat som var hemlagad!

Det var lite si och så med vädret men mest uppehåll, så vi hade tur!

Nä nu orkar inte 100åring skriva mera men titta på bilderna lite!

PS. Lägg in våran hemsida på "dina" favoriter så kan du hålla lite koll på oss! <http://www2.idrottonline.se/default.aspx?id=21906>

Anm. nås även från www.artilleri.se

En historisk vandring över 100 år. av ordförande Bo Olsson

A 4 kanslihuset, 3 våningen, order-salen anno 1908, den 28 februari. Öv Olof Hofstedt, dåvarande regementschefen vid A 4, slår klubban i bordet, Kungliga Norrlands artilleriregementes skytte-förening är bildad.

Överste Olof Hofstedt är också vald till föreningens första ordförande. Medlemsantalet var vid starten 208 stycken, huvuddelen av dessa var underofficerare vilket många senare resultat vittnar om.

Skyttet som helhet i organiserad form i Sverige började ta form i slutet på 1800 talet, den första centralstyrelsen bildades den 23 september 1889. Första året anslöt sig 74 föreningar, vilket var hälften av rikets alla föreningar totalt. 1891 var 175 föreningar anslutna med över 16 000 medlemmar.

Hur fungerade då skyttet vid A 4 före 1908? Verksamheten var från början inriktad på gevär och regementets skyttar sköt inledningsvis för Östersunds skyttegille, dock arrangerade A 4 IF sin första förbundsskjutning 1902. Det var karbin m/94 som gällde och senare gevär m/96. Efter detta kom gevär CG/63, vilken för många fortfarande är i tjänst. Pistolskyttet var i början ganska svalt. Officerarna hade 11 mm revolver m/1863, den byttes

Några milstolpar

1. 1908 Kungliga Norrlands artilleriregementes skytteförening bildas 28 februari.
2. 1911 Målboden försäkras för 500 kr, gevär och annat lösöre för 500 kr. Tillsammans 1000 kr för en årlig premie av 2 kronor och 75 öre.
3. 1912 Besluts att den tidigare inträdesavgiften togs bort helt och hållet. Årsavgiften utgick med en krona per medlem, dock skulle officer, underofficer med vederlike som före den 1 juli icke skjutit minst 50 protokollförda skarpa skott erlagga 2 kronor i årsavgift. Gevärssamm kostade 4,5 öre/st. Varje medlem fick 50 ptr. Gratis.
4. 1913 Som föreningens första hedersledamot, valdes Öv Olof Hofstedt.
5. 1910-1920 1910 fram till 1920 betalade skytteföreningen för lån av regementets skjutbana 15 öre per påbörjad 100 tal skott. Isnitt avlossades 20 000 skott/år, vilket för dåtida förhållande blev en betungande kostnad av omkring 30 kronor/år.
6. 1924 Årsavgiften 2 kr för officer, underofficer och furirer. Inköptes ett gevär för 125 kronor.
7. 1937 Väcktes förslag om uppförande av en paviljong vid skjutbanan.
8. 1944 Öv Pelle Falk tilldelades föreningens förtjänstmedalj i guld och utnämndes till föreningens 2:a hedersledamot. 5:e april 1944 bildades Jämtlands pistolskyttekrets med Kaptenen Eric Lundholm I 5, som förste ordförande. Man beslöt att genomföra ett antal kretsfältskjutningar varvid A 4 fick äran att arrangera den första tävlingen varvid 484 skyttar deltog.

senare till 7,65 mm revolver m/87 med 6-ladd rullmagasin. Dock var ammunitionen dyr och svår att komma över, så någon större fart på skytte blev det inte.

Pistol bedrev länge sin verksamhet inom A 4 idrottsförening, som bildades den 6 augusti 1902. Den första dokumenterade tävlingen på pistol ägde rum 1906, och då med armé-revolver m/87, efter detta följde pistol m/07 som fortfarande är i tjänst hos många A-skyttar och vars halvautomatiska konstruktion innebar ett stort framsteg. Senare kom m/39 och m/40. Numera finns ett mycket stort antal olika pistoler och revolverar som används i tävlingssammanhang.

9. 1944 A 4 tävlingen, en hemmabanetävling på gevär, sköts för första gången med 1334 deltagare från 86 föreningar. En särskild medalj till denna tävling delades ut första gången 1946. Kostnad för medaljen var 200 kronor för stans och 2:50 st / 200 st.
Från A 4 IF årsrapport redovisades 89 aktiva pistolskyttar.
10. 1945 Pistolskyttarna överfördes till skytteföreningen vilket gav dem en högre status samt en egen ledare.
11. 1947 Skyttepaviljongen invigdes den 28 juni kl 1600 av A 4:s regementschef, tillika ordförande i skytteföreningen, Öv Torsten Berggren. Bygget startade 1946.
12. 1952 Bildades Jämtlands Sportskyttedistrikt med A 4 skytten Valfrid Åkesson som initiativtagare och dess första ordförande.
13. 1960 talet Luftgevär och luftpistol startade.
14. 1964 Kpist infördes på föreningens program.
15. 1968 Ungdomssektionen bildas, och A 4 Träffen på pistol startar.
16. 1994 Under juli flyttas skyttepaviljongen och målboden från stora skjutbanan till Gillets bana.
Lerduvor/vilt infördes på programmet.
17. 2003 Nytt flytt av paviljong och målbod. Nu till dess nuvarande plats i Lungre.
18. 2004 Nytt tak på paviljongen.
19. 2005 5/6, föreningen får som lån av försvarsmakten en vapenkasun.
20. 2006 Föreningen får en ny matrielbod och en målbod från F 4. (Brynäs).
21. 2007 Föreningen får en plåtcontainer från försvarsmakten.
22. 2008 Jubileumsåret som firats med olika aktiviteter som redovisas på annan plats. Föreningen har tidigare fått en vedbod från F 4 och väntar på att även den skall komma på plats.

A 4 SkF:s ordförandes rader

Den 28 februari 1908, slog Öv Olof Hofstedt, A4 dåvarande regementschef, klubban i bordet och kungliga norrlands artilleriregementes skytteförening var bildad samt han själv vald som dess första ordförande. Nu är det då dags igen för fira detta med ett jubileum.

Tiden går fort, när man sysslar med något man tycker om, 25 år sedan vi firade 75 år och jag mins det som igår. Carl Fredriksson var ordförande, ekonomin var bättre och vi kunde med hjälp av olika sponsorer trycka upp ett jubileumshäfte hos Björn Werner vid ATS tryckeri.

Vi är nu bara ett fåtal "gamlingar" kvar från den tiden, men många nya har tillkommit, både unga och gamla. Tack och lov för det, vi behöver få in nya krafter till föreningen om den skall kunna överleva på sikt.

Nu när föreningen står på egna ben och skall vara självbärande, utan uppbackning av regementet, ansåg vi därför att det inte var ekonomiskt försvarbart med en tidskrift. Jag framför därför föreningens stora TACK till A4 Kamratförening, som låter oss få med en jubileums del i kamratförenings tidning för 2008 och dessutom sponsrat oss så att vi kunnat iordningställa en jubileumsmedalj. Medaljens framsida består av A4 ursprungliga märke dvs. västerbotten renen med texten KUNGL NORRLANDS ARTILLERIREGEMENTES SKYTTEFÖRENING runt om. På baksidan inskriptionen 100 År 1908 -2008.

Vill också passa på att framföra ett stort TACK till Fältjägargruppen, som genom åren sponsrar oss med viss malmatriel.

I efterföljande artiklar har jag tagit mig friheten, att plockat vissa delar ur tidigare skrifter för att något kunna spänna över alla 100 åren. Jag har också medvetet utelämnat många mycket förnämliga prestationer som A4:s skyttar gjort genom alla åren. I jubileumstidskriften för 75 år, som finns kvar i begränsad upplaga, finns många förnämliga berättelser och bilder som vittnar om

vårt ursprung, och som manar oss att förvalta detta för framtiden. En sak är dock säkert, den underbara anda och kamratskap som en gång präglade regementet, lever med råde kvar inom skytteföreningen.

Nu följer några artiklar, inte alltför långa, skrivna av medlemmar i föreningen.

Med dessa inledande ord vill jag önska föreningen lycka till i framtiden och hoppas att jag får uppleva föreningens 125: års jubileum.

Bo Olsson

A 4 skytteförening 100 år

Carl Fredriksson

A 4 skytteförening 100 år, en av länets äldre föreningar. Jämtland-Härjedalens Idrottsförbund, Z-Idrott även kallad till vardags är lika gammal som A 4 skf. Vi firade 75-årsjubileum samtidigt.

Eftersom föreningen är en militär sådan var det vanligt att det fanns minst tre grenar, eller sektioner. Det var inom gevär, kpist och pistol man tävlade på i många år. Att gevärssektionen var den mest omfångsrika var inget konstigt eftersom det fanns mest gevär i omlopp bland befäl och civila. Kpisten var en modernare företeelse och där var det alltid en kamp att få medlemmar intresserade av denna gren. Pistolskyttet betraktades länge som en mera sofistikerad gren av skyttet även om nästan allt befäl hade pistol som tjänstevapen.

Man hävdade att det bara vara finare folk som sköt pistol civilt också. Detta fenomen varade till in på 60-talet, men när det blev mera vanligt att även damer fann sporten trevlig blev det en annan inställning.

Jag skall försöka ur minnet plocka fram lite händelser och människor som jag kommit att känna och tävla med och mot förstås internt.

Jag börjar med personer som jag mött under de dryga 50 år som jag tillhört A 4 Skytteförening. Att det mest kommer att röra sig om pistolskyttar är naturligt eftersom jag fann denna gren mest tilltalande, även om jag har tävlat militärt i både gevär och kpist.

Andra medlemmar må berätta om sina grenars personer de mött. Det blir ingen tidsindelning av personerna utan de får komma som jag minns dem.

En del medlemmar tävlade ju i en eller flera grenar utöver pistol. En sådan man var hedersmannen Hugo Hobring, vinnare av Margaretakedjan på gevär men en mycket god pistolskytt också. Sägars skall att det var ofta så att gevär och pistol kunde kombineras på grund av samma avfyringsteknik. Hugo minns jag speciellt när vi på måndagarna tog ut laget till Pistolfemman, som gick av stapeln på onsdagarna. Det var alltid A 4 korthållsbana i Remonthagen som var tävlingsplatsen i många år. Ibland erkände han att han var så nervös hur det skulle gå, om han kom med eller inte. Vi bodde nästan grannar så vi kom varandra rätt nära. En gång berättade han att han blev så nervös när han gick hem från arbetet på A 4 för att äta middag att han tog en liten skvätt Whisky innan han gick till korthållsbanan. Ingen märkte något av detta för det var inte mycket han tog. Han hade också en trasig dubbelkikare, bara ena halvan fungerade. Efter att det blev känt detta med Whiskyn skämtade vi ofta, när han skulle kolla träffen. "Nu tar sig Hugo en skvätt igen" Allmänt garv förstås.

Olle Nyman var en annan sorts skytt, en noggrann person som alltid kom med gammal m/39 ammunition som han tagit hand om och skulle skjuta upp under träningen. Nu var det inte dålig en egentligen, det var bara det att han förvarade den i en tygpåse eller löst i askar.

Det spelade ingen roll om det blåste "småspik" på banan, han sköt alltid ett par tre skott i taget när det var något sänar lugnt vilket gjorde att han ofta sköt bra resultat. Vi andra stod och kämpade med vinden så att skjuttiden nästan tog slut. Vad jag vet är nog Olle den enda pistolskytt som fått mera poäng än man kunde skjuta. Under några år var det så att vi som sköt m/40 fick en extra poäng för varje serie när vi tävlade mot de som sköt civila vapen. Vid en kretstävling i Bräcke noterades två poäng mera än vad man kunde få normalt. Olle sköt, i blåsten, nämligen bara två serier med 49 poäng, resten var 50-poängare. Det var på den så kallade Arméns tavla och 5 skott per serie. Detta blev tidningsrubriker vill jag lova.

Olle sköt ju det mesta av vapen, gevär, kpist var också gångbara.

Kjell Johansson, eller "Skjutjohan" som han också fick heta ibland, var en kombinationsskytt. Duktig på både gevär och pistol, på senare år blev det mest pistol. Men när det kallades till föreningsmästerskap gevär var han med och kämpade. Han hade alltid ett litet skratt på läpparna och kunde dra en och annan historia emellanåt. Var tidigt den som skaffade sig en Neuhausen sport, eftersom den kunde räknas som tjänstevapen senare var vi några flera som skaffade oss sådana vapen också.

Både Olle och Kjell var mycket duktiga fältskyttar och var ofta med i lagresultaten som ankare. Kjell var under några år kommenderad till Uppsala och AUS som lärare. Tyvärr har jag inte vetskap om de bedrifter han där gjorde. Jag vet att jag läste i lokaltidningarna att han tog några segrar i en fältskjutning som alltid går där.

Rune Lundqvist, tygofficeren, och skyttoff på regementet under den tid han fanns på A 4.

En mycket bra fältskytt på pistol, jag kan minnas flera fältskjutningar som vi gick i samma patrull. Jag lärde mig mycket av honom vad gäller just denna gren av pistolskyttet. Han kom att flytta till Kristinehamn och A 9. Det blev inte så många år hos oss på A 4.

En mycket duktig skytt av alla grenar var också Rune Wennberg, tygförvaltaren med den spjuveraktiga blicken jämt. Han hade en filosofi beträffande träffbilder, resultat m.m. "Det är lavettspridningen" inte fel på vapnet hävdade han. Så sant som det är sagt. Rune ståtade också med fina priser i gevärsskyttet, det finns flera foton i skyttepaviljongen som vittnar om detta.

En A 4 person som inte var speciellt ofta på banan var Ivar Thörn, adjutanten på 2. batt som ibland följde mig upp på banan och tränade lite. Jag minns en kommentar han fällde en gång.

Han hade läst att den store Torsten Ullman alltid hade en speciell skjutställning. Ivar påstod att Torsten alltid lyfte pistolen till c:a 45 graders vinkel och därefter böjde han ryggen tills pistolen kom i rätt höjd mot tavlan. Konstigt tänkte jag, men jag ville ju gärna testa hans teori och provade denna stil några gånger. Till slut talade jag om för Ivar att om jag skulle fortsätta skjuta pistol med denna ställning skulle jag få stora problem med min rygg. Jag slutade med den skjutstilen och övergick till den vanliga.

När jag började skjuta var det Tage Forsberg som var ledare pistol några år. Jag kommer inte ihåg några speciella saker, jag var ju bara nybörjare och hade fullt upp med att komma överens med min m/07:a till att börja med. Senare fick jag byta ut den till m/40 eller kamrat 40 som vi skämtade om.

När Sören Åström senare tillträdde som pistolledare blev det en del nya rön som han lärde ut till oss nybörjare. Han hade ju varit på skyttekurs som SMI anordnade och där fått flera idéer som han förmedlade. Mitt första Norrlands Mästerskap var det Sören som tyckte jag skulle vara med på. Tage Forsberg var anmäld, men kunde inte åka. Jag hade avslutat min dagisvecka som divisionsdagis och var väl inte riktigt pigg, men jag tackade ja och följde med till Sundsvall där tävlingarna gick på dåvarande Lv 5:s område. Jag lyckades i alla fall med bedriften att få en bronsmedalj i lag bana. Det var nästan ofattbart tyckte jag. Det blev faktiskt några fler N S M med tiden. Det blev faktiskt några medaljer också. Jag brukar säga att det var Sören Åström som övertalade mig att börja skjuta pistol. Han hävdade att han Du en tjänstepistol skall Du också kunna använda den. Börja träna - en order alltså - han var ju Sergeant redan, jag var ju bara Furir.

Ja det skulle kunna bli hur många personer som helst som man haft att göra med, men det skulle bli alltför tråkigt tycker jag.

Föreningen har ju haft flera framstående skyttar under åren. Jag skall bara nämna några i modern tid.

Gevärsskytten Tommy Wikström vilken satsade allt på att komma in i det civila landslaget och även det militära. Han var under några år en framstående tävlingsmänniska med ett lugn som man saknar hos andra. Hans meritlista är ganska lång om man börjar räkna upp alla tävlingar han deltagit i. Tommy var också en ganska bra pistolskytt, det var bara det att han ägnade all sin träningstid på gevär vilket är naturligt.

Lennart Andersson också en Frostvikengrabb som jag började sin pistolbana lite trevande minns jag. Han var lite för blyg att satsa kanske. Med tiden blev han en av våra allra bästa i den grenen. Precis om Tommy satsade Lennart på att komma med både det militära och det civila landslaget. Att det var grovpistol som han kom att lyckas bra i beror väl på att det var dessa vapen han startade med precis som vi andra. Han tävlade också i fripistol med landets store på den grenen, Ragnar Skanåker. Tyvärr lyckades han inte så bra i de stora tävlingarna, men bara att komma med tycker jag var storartat. Lennart flyttade senare söderut mot Uppsala och senare Enköping. Där kunde han träna mera med de stora så att säga vilket också visade sig i resultatlistorna från riks- och regionsnivå.

Till sist skall jag inte glömma vår nuvarande ordförande, tidigare pistolledare i många år.

Bo G Olsson har på ett osjälviskt och entusiastiskt sätt kämpat för att A 4 Skytteförening dels skall fortleva trots nedläggning av Regementet, dels att starta upp nyrekrytering av de ungdomar som så väl behövs i framtiden. Vidare har B G varit en eldsjäl vad gäller flytten av paviljong och målbodar m m till Lungreområdet. Tyvärr har jag själv inte kunnat medverka som jag önskat på grund av min sjukdom, men man följer ju med utvecklingen i alla fall. All heder till denna persons arbete med föreningens verksamhet.

Sammanfattning

Det är inte lätt att försöka sig på en sammanfattning om en så omfångsrik förenings verksamhet. Helt klart är att A 4 Skytteförening har under många år varit en aktad och vinstrik förening när det gäller både gevär, pistol och kpist. Vi har kunnat ståta med fina placeringar i både lag- och de individuella tävlingarna. En period vann vi nästan alla lagtävlingar på pistol, både civilt och militärt. Man talade med aktning om våra skyttars förmåga. Det mest kännetecknande för Norrlandsartilleristerna var den fina sammanhållningen när vi var ute på våra stora tävlingar. Det var både Krets- Regions- och Rikstävlingar. Vi var som en enda stor familj som även kunde ha kul på våra resor.

När jag nu från min nya horisont, Göteborg, försöker bidra till en minnestidskrift är det min förhoppning och en önskan att A 4 Skytteförening skall få leva vidare och jag önskar kommande styrelser och medlemmar all lycka och framgång även i fortsättningen.

En gång Norrlandsartillerist alltid Norrlandsartillerist!

A4-tävlingen 1944-2008

I början av år 1944 kom frågan upp i A4 skytteföreningens styrelse om en propaganda- tillika träningstävling inför "Stockholms-Tidningen" skulle startas. Detta klubbades igenom och Tomas Andersson, Alfons Strömberg och Viking Djurling valdes till tävlingsstyrelse.

Tävlingen anordnades som en hemmabanetävling, d.v.s. man kulle skjuta på 200 och 300 m, mot en 10-ringad nationell tavla liggande. Denna tävling skulle vara en propagandatävling inom Jämtland-Härjedalen, som främst skulle intressera de yngre att börja skjuta, alltså inget vinstintresse för föreningen. Hederspriser skulle delas ut till de bästa i varje klass och penningpriser till övriga.

Första året 1944 deltog 1334 skyttar från 86 föreningar i tävlingen.

1946 beslutade skytteföreningen att ta fram en medalj för A4-tävlingen. Medaljen beställdes och stansen kostade 200 kr och medaljerna 2,50 kr/st för 200 medaljer.

Så småningom infördes även en lagtävling.

1954 startade 1055 deltagare från 76 föreningar och 29 lag hade anmälts. Ingen lyckades skjuta full poäng. Tävlingen hade också några kvinnliga skyttar.

1956 lyckades en skytt i klass 1 (200 m) skjuta fullt.

1959 lyckades en skytt i klass 3 (300 m) skjuta fullt.

1961 var det 2 st i klass 5 som lyckades att skjuta full poäng.

1968 ändrades tävlingsreglerna så att 20 skott skulle skjutas. Tävlingen sköts av 628 skyttar från 36 föreningar och 18 lag ställde upp i tävlingen.

1970 kom nästa ändring i tävlingen. Nu skulle det skjutas på den 10-ringade internationella tavlan. Eftersom A4-tävlingen för många skyttar var en träningstävling inför Svenska Dagbladet-tävlingen, tidigare Stockholmstidningen, måste även tävlingsreglementet ändras.

Någon gång mellan 1972-1979 infördes en ny bestämmelse. Nu skulle alla skjuta från 300 m och den yngsta klassen B15 fick skjuta med stöd.

Om man ser till deltagarantalet i tävlingen minskade det år från år. Något måste göras, och det var att kanske locka med ett bättre prisbord.

1984 fick den som nådde högsta poäng i tävlingen, oavsett klass, 1000:- kr.

Det tävlades också om vandringspriser individuellt som bestod av silverpokaler och kanoner.

Till lagpristävlingen hade föreningen tagit fram en tennhylsa, som erövrades efter 3 inläggningar.

1989 måste priset till bästa skytt reduceras om deltagarantalet var mindre än 200.

Antalet skyttar fortsatte att minska i tävlingen och ekonomiskt gick tävlingen inte runt.

2008, då föreningen fyller 100-år, togs beslutet att det blir sista gången som tävlingen genomförs. Tävlingen hade 13 deltagare från 6 föreningar. Föreningens 100-års jubileumsmedalj delades ut till samtliga deltagare.

L-O Larsson

Ordföranden 1908 - 2008

*Olof Hofstedt
1908-1912*

*Arvid Rudling
1913-1915*

*Hakon Cronstedt
1916-1917*

*C G Follin
1918-1920*

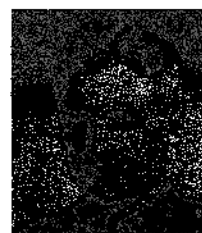
*Georg Ohlson
1921-1922*

*Einar Christerson
1923-1927*

*August Rehnberg
1928-1937*

*Erik de Laval
1938-1941*

*Bengt Berge
1942-1944*

*Ragnar Graeus
1945-1953*

*Oleg Heljestrand
1954-1957*

*Alfons Strömberg
1958*

*William Grut
1959*

*Sven Emanuelsson
1960-1961*

*Rune Lundquist
1964-1966*

*Bengt Kullberg¹⁾
1967-1974*

*Ivar Eriksson
1975*

*Carl Fredriksson
1976-1983*

*Bo Olsson
1984-*

¹⁾ Halva 1972
Lennart Björnsson

Sekreterare och Kassörer 1908 – 2008

	Sekreterare
1908	Carl Persson
1909-1915	Olof Hollstrin
1916	Evert Pettersson
1917	Karl Ekerud
1918-1921	August Magnusson
1922	Edvard Beimark
1923-1930	Ernst Leidefeldt
1931-1932	Walter Sjöström
1932-1935	Thomas Andersson
1936-1942	Wille Andersson
1943-1954	Alfons Strömberg
1955-1956	Valfrid Åkesson
1957	Nils Harnefors
1958-1959	Birger Nordström
1960-1961	Olof Nyman
1962	Jan Högdin
1963	Birger Nordström
1964-1965	Nils Wengfelt
1966-1967	Birger Nordström
1968-1969	Erik Samell
1970-1973	Folke Edvinsson
1974-1975	Rolf Maserius
1976-1988	Lars-Olof Larsson
1989-1990	Arne Lind
1991-2008	Kerstin Anderstig-Arntsén

	Kassör
1908-1911	Arvid Arvén
1912-1913	Konrad Falkenberg
1914-1915	Rolf Bernhard
1916	Torsten Holmer
1917	Torsten Berggren
1918-1921	August Magnusson
1922	Edvard Beimark
1923-1927	E Ohlsson
1928	Acce Johansson
1929-1930	Walter Sjöström
1931	Gunnar Higer
1932	Harald Jönsson
1933	Valfrid Åkesson
1934-1936	Nils Wikström
1937-1963	Hugo Hobring
1964-1965	Nils Wengfelt
1966-1967	Birger Nordström
1968-1969	Erik Samell
1970-1973	Folke Edvinsson
1974-1978	Rolf Maserius
1979-1981	Ulla Svensson
1982-1987	Margareta Nätfalk
1988-1997	Lilly Sjöblom-Andersson
1998-2008	Karin Ponsiuloma

*Kerstin Anderstig-Arntsén
Sekreterare under jubileumsåret*

*Karin Ponsiuloma
Kassör under jubileumsåret*

2008 års renovering av Monu- ment- stugan

Undertecknad har med stor hjälp av Lars Hammar under 2008 genomfört renovering/underhåll av Monumentet och Monumentsstugan vid Ranglan/Rangeldalen.

I år har vi koncentrerat oss på insidan av stugan. Vi har bl.a. anskaffat nytt köksbord (hopfällbart av typen klaff), nya stolar (vikbara av typen klaff), ny kamin, garderob för förvaring av materiel och en del ny köksutrustning. Dessutom har en del av den gamla "utrustningen" avlägsnats i syfte att göra stugan mindre trång.

Men det viktigaste är att stugan numera är väldigt fräsch invändigt då vi har målat tak, väggar och snickeridetalljer.

Även monumentet har fått en rejäl ansiktslyftning. Vi hoppas nu att monumentet skall motstå moderjords påfrestningar i minst 10 år till.

Vårt nya, uppsatt 2007, dass har även fått lite färg på sig.

Det utgick en allmän inbjudan till renoveringen i somras men av hörsamheten finns det nog lite att önska.

Vi får hoppas att flera nu efter renovering kan hitta till denna pärla i de västligaste delarna av vårt avlånga land.

Johan och Lars hälsar alla välkomna och hoppas samtidigt att ni är rädd om denna pärla som Monumentsstugan utgör.

Östersund 2008-08-29

Johan Danielsson
Stugfogde

*Renoveringen pågår
av stugan:*

*T.v.r.: Monumentet över fallna
artillerikaroliner i Armfelts
fälttåg 1718-1719.*

*Nedan:
Två interiörbilder från renove-
ringsarbetet.*

Ytterligare några bilder från renoveringsarbetet under sommaren 2008.

Efter slaget följde transport till minnesceremoni i Jutas (1808-09-13) med tal av Carl von Döbeln, se bild, utanför Nykarleby och sedan ett kvällsprogram i Nykarleby stad med parad. Söndagen 14/9, som var dagen för slaget 1808, hölls gudstjänst och parad från Öravais kyrka till slagfältet följt av kransnedläggning på plats. Sverige representerades officiellt av utrikesminister Carl Bildt, vars anfader faktiskt medverkade i slaget. Ett antal släktingar till kända personer övervarade ceremonierna och givetvis kunde JFA inte undgå att umgås med den passande nog unge representanten för släkten von Schwerin.

Det var omtumlande dagar i Finland och gissa om deltagarna kände sig nöjda när man, efter besök i Gamla Vasa, satte sig på "prämen" och anträdde färden hemåt - proppfulla av intryck. Jämtlands hjärta nåddes vid 5-tiden på måndagsmorgonen. Ett evenemang som i allra högsta grad gav mersmak var till ända. Det blir intressant att se hur det kommer att bli under 2009, då Finska kriget går över på svensk mark. "Sista slaget" äger rum i Sävar, Västerbotten, den 19 augusti i HM konungens närvaro.

Väl mött och anslut gärna!

<http://www.artilleri.se> , Mikael Andersson

Fanvakten vid Jutas, bl.a. med f.d. I 14:s fana förd av red:s namne - därefter nationsfanorna.

Dags för "medaljparad". Vi fick en kopia på "För tapperhet i fält" med särskild text. JFA:s delegation (-). Fr.vr: Bertil Olsson, Bert-Ola Henriksson Nordenberg, Henric Tungström, Mikael Andersson och Gro Olsen - bakom till vänster skymmar Carl von Döbeln. Foto: Kristina Steen.

Kamratföreningens stadgar efter ändring bekräftad andra gången 4 december 2007

§ 1. Kamratföreningen Norrlandsartillerister, KfNA, bildades den 6 juni 1936 under överste P Falks tid som regementschef. Initiativtagare var dåvarande kommunalnämndsordföranden i Marieby, Olof Lindahl, som tidigare varit anställd vid regementet 1897-1901. Vid anställningens slut var han 1. konstapel.

Föreningens syfte är att bevara och bevaka A 4 traditioner, främst inom Jämtlands län men även utanför landskapet, samt att värda vårt stora museiarv och därvid låna ut och visa vår materiel och våra lokaler när någon myndighet eller förening så önskar.

Föreningens syfte är vidare att främja en god kamratskap mellan samtliga norrlands-artillerister, dvs före detta anställda samt de som gjort sin värnplikt vid A 4 liksom nyttillkomna medlemmar och därvid aktivt medverka till att A 4 traditioner och historia bevaras.

Föreningen är fristående från Försvarsmakten och har sitt säte i Östersund. Föreningen äger och förvaltar kommandanhuset, fäbodstugan och ryttarhärbrädet i Talldungen, fjällstugan i anslutning till artilleriets karolinermonument vid Ranglan, samt värdar regementets grav och minnesmärken.

Föreningen utger årligen bland annat tidskriften Norrlandsartilleristen, NA, som tilldelas samtliga medlemmar. NA fungerar även såsom förlag.

Föreningen har ett eget standar. Duken är gul, med röda fransar, och i denna är placerade två röda korslagda kanoner samt de tretton stjärnorna ur regementets första heraldiska vapen.

Föreningens emblem är regementets kartuschplåt till uniform m/1872, prydd med Västerbottens landskapsvapen, symboliserande landsdelen Norrland.

Kamratföreningens förtjänsttecken instiftades vid årsmötet 1942. Det ursprungliga tecknets utseende ändrades 1960. Det utförs i förgylld brons eller undantagsvis i guld och bärs i orangegult band med två blå strimmor.

I syfte att föra samman alla norrlandsartillerister i Stockholmsområdet bildades 1938 Stockholmsavdelningen av Kamratföreningen vilken senare har döpts om till Stockholms Batteri.

Stockholms Batteri har ett eget standar - vit duk med två korslagda kanoner i mörkröd färg samt i varje hörnfält tre stjärnor i samma färg.

Lokalavdelningar har funnits i Norrbotten -1972 och Göteborg -1997.

MEDLEMSKAP

§ 2. Föreningens medlemmar utgörs av hedersledamöter samt ständiga eller årligt betalande medlemmar.

Hedersledamot utses av årsmötet på förslag av styrelsen.

Medlemskap kan - med styrelsens medgivande - vinnas av den som är eller har varit anställd eller värnpliktig vid

regementet eller på annat sätt haft naturlig knytning till regementet eller dess verksamhet.

Önskemål om medlemskap inlämnas till sekreteraren.

Beslut om medlemskap beviljas av styrelsen. Medlem kan av styrelsen uteslutas ur föreningen.

EKONOMI

§ 3. Medlemsavgiften fastställs av årsmötet på styrelsens förslag.

Ny medlem erlägger en engångsavgift på 250 kr som omfattar ständigt medlemskap.

Ständigt familjemedlemskap kan beviljas familj till medlem och omfattar make/maka (motsv) samt barn upp till 18 år. För ständigt familjemedlemskap erläggs en engångsavgift som är 100 kr.

Stadgar för Muséifonden enligt bilaga 1.

Stadgar för Tidningsfonden enligt bilaga 2.

STYRELSE

§ 4. Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse bestående av ordförande och högst 16 övriga ledamöter jämte en suppleant.

Ledamöter och suppleant utses vid årsmötet bland medlemmarna. Styrelsen utser inom sig vice ordförande, sekreterare, kassaförvaltare och verkställande utskott (VU).

VU leds av ordförande som är utsedd av styrelsen.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutsmässig när minst fyra ledamöter är närvarande och dessa är eniga om beslutet.

VERKSTÄLLANDE UTSKOTT - VU

§ 5. VU åligger

- att enligt styrelsens anvisningar utarbeta årsplan för föreningens verksamhet
- att ombesörja medlemsarbetet inom föreningen
- att handlägga ärenden rörande uppvaktningar och gåvor
- att biträda ordföranden i frågor rörande utdelandet av förtjänsttecknet

VU sammanträder på kallelse av sin ordförande.

STYRELSENS ARBETSFORM

§ 6. Styrelsen skall verka för att utveckla föreningen och tillvarata dess intressen.

Styrelsen utarbetar förslag till verksamhetsplan och stat enl § 8.8

Stockholms Batteri utarbetar och fastställer vid årlig

mönstring en egen verksamhetsplan med anslagsäskande, som insänds till KfNA:s styrelse. MHS Ö vänner utarbetar och fastställer vid årligt möte en egen verksamhetsplan, som insänds till KfNA:s styrelse.

Ordföranden, som är föreningens officiella representant, leder styrelsens och årsmötets förhandlingar samt övervakar efterlevnaden av här givna stadgar.

I ordförandens frånvaro inträder vice ordföranden.

Styrelsen utser, antingen inom sig eller bland föreningens medlemmar, erforderliga kommittéer och utskott vilka självständigt verkar inom mandatperioden.

Kommittéer och utskott är redovisningsskyldiga mot VU som även ansvarar för erforderlig samordning.

Vid styrelsens, VU, kommitté- och utskottssammanträden förs protokoll som föredras och justeras vid nästkommande styrelsesammanträde.

Stockholms Batteri utser sin ledning vid årlig mönstring.

MHS Ö vänner utser sin ledning vid årligt möte.

§ 7. Föreningens verksamhets- och förvaltningsår är 1/7-30/6.

MÖTESVERKSAMHET

§ 8. Ordinarie årsmötet förläggs till tiden i anslutning till regementets årsdag 28/9. Kallelse till årsmöte utsänds genom notis i tidningen Norrlandsartilleristen samt i ortspressen senast 14 dagar före mötet eller genom särskild kallelse. En representant för Stockholms Batters ledning kallas till årsmötet.

Vid årsmötet skall bl a följande ärenden behandlas:

1. Årsmötets öppnande
2. Mötets stadgeenliga utlysande.
3. Val av två medlemmar som jämte ordföranden skall justera mötesprotokollet. Styrelsens sekreterare är regelmässigt sekreterare vid årsmötet.
4. Styrelseberättelse
5. Revisionsberättelse
6. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsemedlemmar
7. Fastställande av plan för innevarande verksamhetsår och preliminär plan för kommande verksamhetsår
8. Fastställande av stat för innevarande verksamhetsår samt årsavgift och preliminär stat för kommande verksamhetsår. I staten skall redovisas stöd till Stockholms Batteri.
9. Val av styrelse enligt § 4, två revisorer, två revisorssuppleanter, redaktör för NA och stugfogdar.
10. Val av valberedning bestående av tre ledamöter, varav en utses till sammankallande
11. Styrelsepropositioner
12. Motioner från övriga medlemmar enligt § 10
13. Fastställande av tidpunkt för nästkommande årsmöte

§ 9. Medlemsmöte - extra årsmöte - avhålls om styrelsen finner det erforderligt. Kallelse utsänds till medlemmarna senast 14 dagar i förväg.

Extra årsmöte kan äga rum tidigast två månader efter ordinarie årsmöte.

§ 10. Enskild medlem, som önskar få ärende förelagt till årsmötet, skall minst en månad före mötet inlämna skriftlig motion till styrelsen. Styrelsen framlägger ärendet för mötet jämte eget yttrande.

RÖSTNING

§ 11. Rösträtt vid föreningsmöte har varje medlem enligt § 2.

Möte är beslutsförmågt med det antal röstberättigade medlemmar som är närvarande.

§ 12. Beslut fattas med enkel röstövertvikt med den inskränkning som framgår av §§ 14 och 15 nedan. Omröstning sker öppet, om inte styrelsen eller mötet beslutar annat. Vid lika röstetal gäller den mening styrelsens (mötets) ordförande biträder. Vid val företas lottning.

UTMÄRKELSER

§ 13. Förtjänsttecken utdelas till den som har nedlagt ett särskilt förtjänstfullt arbete för föreningen.

Förtjänsttecken utdelas i regel vid årsmötet.

Utdelning av förtjänsttecken beslutas av föreningens ordförande i samråd med VU. Beslut fattas i god tid före årsmötet.

Medlem får avlämna förslag till ordföranden senast en månad före årsmötet.

STADGEÄNDRING OCH UPPLÖSNING

§ 14. Beslut om ändring av dessa stadgar fordrar godkännande med 2/3 majoritet vid två årsmöten, varav ett ordinarie.

§ 15. Beslut om föreningens upplösning skall, för att vara giltigt, ha fattats med 2/3 majoritet vid två på varandra följande ordinarie årsmöten.

§ 16. Föreningens tillgångar skall vid upplösning överlämnas till en förening av ideell art inom Jämtlands län eller annan förening med knytning till artilleristisk verksamhet. Närmare bestämmelser beslutas vid föreningens sista möte.

Bilaga 1

STADGAR FÖR KAMRATFÖRENINGEN NORRLANDSARTILLERISTERS MUSEIFOND

§ 1. Fondens ändamål är att genom frivilliga bidrag stödja A 4 museum med bl a

- inköp av ytterligare museiföremål för komplettering av samlingarna
- anskaffning av inventarier mm
- stöd till underhåll av regementets minnesmärken

§ 2. Fonden utgörs av de medel som inkommit genom donation, insamling eller gåvor från kamratföreningens medlemmar.

Bilaga 2

STADGAR FÖR KAMRATFÖRENINGEN NORRLANDSARTILLERISTERS TIDNINGSFOND

§ 1. Fondens ändamål är att genom frivilliga bidrag samla in medel till utgivande av tidningen Norrlandsartilleristen.

§ 2. Fonden utgörs av de medel som inkommit genom donation, insamling eller gåvor från kamratföreningens medlemmar.

Bilaga 3

RIKTLINJER FÖR STOCKHOLMS BATTERI

§ 1 Inledning

I syfte att föra samman alla norrlandsartillerister i Stockholmsområdet bildades 1938 Stockholmsavdelningen av Kamratföreningen, vilken senare har döpts om till Stockholms Batteri.

Stockholms batteri är en underavdelning till Kamratföreningen Norrlandsartillerister, KfNA i Östersund.

KfNA stadgar gäller även för Stockholms Batteri med dessa Riktlinjer som tillägg för den lokala verksamheten i Stockholmsområdet.

§ 2 Medlemskap

Medlemmar i Stockholms Batteri är medlemmar i KfNA, vilka bor/verkar i Stockholmsområdet (postnummerområde 10-19, 60-64 och 72-76) samt sådana medlemmar i KfNA som anmält intresse. KfNA håller fortlöpande Stockholmsbatteriets medlemsregister aktuellt.

Stockholms Batteri har egna hedersmedlemmar, som utses vid årligt mönstring.

§ 3 Ekonomi

Avgift för ständigt medlemskap alt. årsavgift inbetalas till KfNA kassaförvaltare. Ingen särskild avgift till Stockholms Batteri.

Stockholms Batteri äskar årligt bidrag från KfNA.

§ 4 Ledning

Stockholms Batteris ledning består av en batterichef, en eldledningsofficer, en batteriadjutant, en kvartermästare och en batteriofficer. Batteriets ledning utses vid årsmönstringen, som utser valberedning (3 personer).

Batteriets ledning tillsätter inom sig bl.a. stf batterichef, sekr, kassör och klubbmästare. För särskilt ändamål kan annan medlem adjungeras till batteriledningen.

§ 5 Mötesverksamhet

Stockholms Batteri har normalt två samkväm - ett på hösten, ett i maj månad (tillika årsmönstring). Särskild aktivitet, t ex besök, utflykt kan ske på annan tid under året.

Årsmönstringen omfattar i huvudsak samma ärenden som KfNAs årsmöte.

Kallelse till mötena utsänds genom KfNAs försorg på initiativ från Stockholms Batteri.

Bilaga 4

RIKTLINJER FÖR MHS Ö VÄNNER.

§ 1 Inledning

I syfte att kunna föra samman alla medlemmar som tjänstgjort på Militärhögskolan i Östersund bildas 2006 en underavdelning av Kamratföreningen, som döps till MHS Ö vänner.

MHS Ö vänner är en underavdelning till Kamratföreningen Norrlandsartillerister, KfNA i Östersund.

KfNA stadgar gäller även för MHS Ö vänner med dessa Riktlinjer som tillägg för den egna verksamheten.

§ 2 Medlemskap

Medlemmar i MHS Ö vänner är medlemmar i KfNA, vilka tjänstgjort på Militärhögskolan i Östersund samt sådana medlemmar i KfNA som anmält intresse. KfNA håller fortlöpande MHS Ö vänner medlemsregister aktuellt med stöd av MHS Ö vänner ledning.

MHS Ö vänner har egna hedersmedlemmar, som utses vid årligt möte.

§ 3 Ekonomi

Avgift för ständigt medlemskap alt. årsavgift inbetalas till KfNA kassaförvaltare. Särskild avgift till MHS Ö vänner betalas in med inbetalningskort märkt "MHS Ö vänner". Storleken på den särskilda avgiften beslutas vid MHS Ö vänner årliga möte.

MHS Ö vänner kommer inte att äska årligt bidrag från KfNA.

§ 4 Ledning

MHS Ö vänner ledning består av en ordförande, en vice ordförande, en sekreterare, en kassör, två ledamöter och två revisorer. MHS Ö vänner ledning utses vid årsmöte, som utser valberedning (2 personer).

För särskilda ändamål kan annan medlem adjungeras till ledningen.

§ 5 Mötesverksamhet

MHS Ö vänner har normalt tre samkväm/ aktiviteter - ett på hösten (tillika årsmöte), ett i januari (tillika högtidsdag) och ett i maj månad. Särskild aktivitet, t ex besök, utflykt kan ske på annan tid under året.

Årsmötet omfattar i huvudsak samma ärenden som KfNA:s årsmöte.

Kallelse till mötena utsänds genom ledningen av MHS Ö vänner.

*Manskapskeppi för
A 4.*

*Foto:
Mikael Andersson*

*Plats: Mörsils
hembygdsgård*

NORRLANDSARTILLERISTENs UTBUD AV PUBLIKATIONER m.m.

Bäste läsare!

Du har väl inte glömt bort att det finns ett antal publikationer som försäljs genom kamratföreningen, det går alltid att beställa!

- "Norrlands Artilleri i beredskap 1939-1945" av Sten Lindahl (Pris: 150 Kr)
- "Norrlands Fältrittklubb" av Axel Hedlund (Pris: 30 Kr)
- "Norrlands Artilleri fjällterräng" av Sten Lindahl (Pris: 30 Kr)
- "Regementsofficerskåren, mäss och kårtraditioner 1893-1983" av Sten Lindahl (Pris: 30 Kr)
- "Den gamla krigsmakten, en översiktlig beskrivning av den svenska försvarsorganisationen 1521-1921" av Docent Gunnar Artéus vid FHS/MHA (Pris: 50 Kr)
- "Äldre nummer av NORRLANDSARTILLERISTEN (Pris: 20 kr)
- "A 4 IF 1902-2002" (Pris: 200 kr) (Säljes för A 4 IF av NA)
- Plansch med reg:s fältförbandsmärken (Pris: 30 Kr)
- Uniformslitografi 1893-1997 av Göte Göransson (Pris: 50 Kr)
- Reg:s CD-skiva från 1993 (Pris: 100 Kr) - endast ett fåtal kvar.
- Videofilmen från 1997 (Pris: 100 kr)
- Tennsoldat med officer i attila m/1873 och sabel (Pris: 75 kr)
- Regimentets slips - är tyvärr slut!

Hur beställa?
Sänd ett e-brev till C Red eller skriv!

C Red NA
Mikael Andersson
Härkmon 110
SE-830 30 LIT
mikael.andersson@mbox335.swipnet.se